

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

MONTENEGRO
STATISTICAL OFFICE

IZVJEŠTAJ

O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA ZVANIČNE STATISTIKE 2024 - 2028. GODINA

(za 2025. godinu)

Podgorica, februar 2026. godine

S A D R Ź A J

SPISAK SKRAĆENICA UPOTRIJEBLJENIH U IZVJEŠTAJU	3
I. UVODNI REZIME	5
1.1. Stepen realizacije i procenat aktivnosti koje nijesu pravovremeno realizovane	6
1.3. Ključna dostignuća po operativnim ciljevima	10
1.4. Izazovi u dostizanju ciljeva i ciljnih vrijednosti indikatora učinka	20
1.5. Realizovana u odnosu na planirana finansijska sredstva	21
1.6. Izazovi u dostizanju ciljeva i ciljnih vrijednosti sa rodnom dimenzijom	23
II. INFORMACIJE O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	25
OPŠTI PREGLED	25
2.1. Analitički osvrt na dostignuća po operativnim ciljevima	27
OPERATIVNI CILJ 1. DALJE UNAPREĐENJE INSTITUCIONALNE KOORDINACIJE ZVANIČNE STATISTIKE	27
OPERATIVNI CILJ 2. JAČANJE SISTEMA ZVANIČNE STATISTIKE KROZ PUNU IMPLEMENTACIJU PLANIRANIH LJUDSKIH RESURSA I PROSTORNIH KAPACITETA ...	36
OPERATIVNI CILJ 3. NASTAVAK USKLAĐIVANJA SA STANDARDIMA EU I PREPORUKAMA MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA I SARADNJE U OBLASTI ZVANIČNE STATISTIKE	39
OPERATIVNI CILJ 4. DIGITALNA TRANSFORMACIJA STATISTIČKE PROIZVODNJE UZ UNAPREĐENJE IT BEZBJEDNOSTI	48
OPERATIVNI CILJ 5. PROIZVODNJA RELEVANTNE, BLAGOVREMENE I VISOKOKVALITETNE ZVANIČNE STATISTIKE UZ PRIMJENU INOVATIVNIH IZVORA PODATAKA I TEHNOLOGIJA	52
2.2. Indikatori učinka prikazani disagregirano po polu	58
2.3. Osvrt na izazove u ostvarenju ciljeva	59
2.4. Prepreke ili rizici koje sprečavaju građane da koriste benefite koje proizvodi javna politika	60
III. TABELE ZA IZVJEŠTAVANJE	61
IV. PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA	77

SPISAK SKRAĆENICA UPOTRIJEBLJENIH U IZVJEŠTAJU

ARS	Anketa o radnoj snazi
BDP	Bruto domaći proizvod
DEGURBA	Degree of urbanisation
CAPI	Computer Assisted Personal Interviewing
CAWI	Computer Assisted Web Interviewing
EDAMIS	Electronic Data and Monitoring Information System
EU	European Union
EU ACQUIA	Accumulated body of common rights, obligations, and legal acts
EUROSTAT	Statistical Office of the European Union
ESA	The European System of National and Regional Accounts
ESMS	European Statistics Metadata System
ESS	European Statistical System
ESS MH	European Statistics System Metadata Handler
ESTP	European Statistical Training Programme
EZ	Evropska zajednica
FAO	Food and Agriculture Organization
GFS	Government Finance Statistics
GIZ	Njemačko društvo za međunarodnu saradnju
GNI	Gross national income
GOPA	GOPA Consulting Group
GRID	Grid statistics are georeferenced, uniform, and stable grid cell data
HERP	The Harmonised European Revision Policy
ICON	Icon institute consulting group

IT	Information Technology
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance
JSERP	Jedinstveni sistem za elektronsku razmjenu podataka
KAU	The kind of activity unit
KD 2025	Nacionalna klasifikacija djelatnosti
METADATA	Sve informacije kojima se definišu i opisuju podaci i procesi
MICS	Multiple Indicator Cluster Survey
MONSTAT	Statistical Office of Montenegro
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
NACE	The statistical classification of economic activities
NSOR	Nacionalna strategija održivog razvoja
PEER REVIEW	Expert evaluation
PLAC	The Policy and Legal Advice Centre
STS	Short Term Statistics
SDMX	Statistical Data and Metadata Exchange
SIMS	Single Integrated Metadata Structure
SDG	Sustainable Development Goals
SRPG	Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava
UN	United Nations
UNDP	United Nations Development Programme
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe

I. UVODNI REZIME

Uprava za statistiku je, u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike, shodno članu 19 *Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata* („Sl. list Crne Gore“, br. 54/18), pripremila godišnji **Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina (za 2025. godinu)**.

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 27.12.2023. godine, usvojila [*Strategiju razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina sa dvogodišnjim Akcionim planom za 2024. i 2025. godinu*](#)¹. Ista je objavljena u „Sl. listu Crne Gore“ i dostupna je na internet stranici Uprave za statistiku.

Strategija je petogodišnji razvojni dokument u oblasti zvanične statistike, koji se donosi u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike². Ovaj dokument predstavlja razvojni okvir statističkog sistema Crne Gore, koji definiše strateški cilj, viziju, misiju i dugoročne operativne ciljeve razvoja statističkog sistema Crne Gore, dok akcioni plan obezbjeđuje plansku realizaciju Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina.

Strategija razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina, sa dvogodišnjim Akcionim planom za 2024. i 2025. godinu, sadrži pet operativnih ciljeva, sa pratećim indikatorima i aktivnostima koji vode do ostvarenja strateškog cilja. Takođe, definiše dinamiku realizacije, strukturu izvještavanja i nadležne organe za realizaciju operativnih ciljeva.

Izazovi u zvaničnoj statistici koji su identifikovani u poglavlju *Analiza stanja u oblasti zvanične statistike*, adresirani su kroz strateški cilj: „Obezbjedenje svim korisnicima/ama rezultata zvanične statistike, koji su proizvedeni u skladu sa principima zvanične statistike, propisanom nacionalnom i međunarodnom metodologijom, uz poštovanje etičkih i profesionalnih standarda“ i dalje se kanališu u okviru operativnih ciljeva kroz prioritete oblasti odnosno grupe aktivnosti, u cilju postizanja željenog napretka.

Upravljanje realizacijom aktivnosti podrazumijeva punu posvećenost Uprave za statistiku, uz efikasnu i efektivnu saradnju sa drugim proizvođačima zvanične statistike. Ovaj izvještaj pripremljen je u skladu sa [*Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata*](#)³, koja upućuje da se izvještaj priprema na kraju svake godine i isti predstavlja analizu ostvarenih operativnih ciljeva i aktivnosti u 2025. godini, a izrada je bazirana na dobijenim informacijama od strane nadležnih sektora, unutar Uprave za statistiku i institucija zaduženih za realizaciju aktivnosti.

¹ Strategija razvoja zvanične statistike 2024-2028 („Sl. list Crne Gore“, br. 101/24 od 22.10.2024. godina)

² Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore“ br. 18/12, 47/19 i 25/23)

³ Podgorica: Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore, treće dopunjeno izdanje, ISBN - 978-9940-723-03-3

1.1. Stepen realizacije i procenat aktivnosti koje nijesu pravovremeno realizovane

Akcionim planom za 2024 - 2025. godinu planirana je realizacija 38 aktivnosti, od kojih je osam planirano za 2024. godinu, dok je 30 za 2025. godinu.

Tabela 1. Pregled realizovanih aktivnosti definisanih Akcionim planom Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina, za period 2024 i 2025. godina

STRATEGIJA RAZVOJA ZVANIČNE STATISTIKE 2024 - 2028. GODINE		Broj	
Strateški cilj		1	
Operativni ciljevi		5	
Dvogodišnji Akcioni plan za realizaciju aktivnosti definisanih Strategijom razvoja zvanične statistike			
1) Broj planiranih aktivnosti u 2024. i 2025. godinu		38	100,0%
1a. Realizovane aktivnosti		32	84,2%
1b. Djelimično realizovane aktivnosti		2	5,3%
1c. Nerealizovane aktivnosti		4	10,5%
UKUPAN BROJ PLANIRANIH AKTIVNOSTI U 2024 i 2025. godini		38	100,0%

Tokom dvogodišnjeg perioda sprovođenja Akcionog plana realizovane su 32 aktivnosti, što čini 84,2 % od ukupno 38 planiranih aktivnosti.

U 2024. godini realizovano je osam aktivnosti, od ukupno 38 planiranih Akcionim planom, pri čemu je šest imalo rok završetka u 2024. godini, a dvije aktivnosti u 2025. godini (*Zbirka statističkih izraza i Analiza postojećih i potencijalnih administrativnih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike*).

U 2025. godini realizovano je 24 aktivnosti, od planiranih 30 aktivnosti u 2025. godini, (od ukupno 38 planiranih Akcionim planom).

Tabela 2. Pregled realizovanih aktivnosti definisanih Akcionim planom Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina, za 2025. Godinu

Broj planiranih aktivnosti u 2025. godinu		
1a. Realizovane aktivnosti	24	80,0%
1b. Djelimično realizovane aktivnosti	2	6,7%
1c. Nerealizovane aktivnosti	4	13,3%
UKUPAN BROJ PLANIRANIH AKTIVNOSTI 2025. godini	30	100,0%

Tabela 3. Pregled realizacije planiranih aktivnosti dvogodišnjim Akcionim planom po operativnim ciljevima

Operativni ciljevi	Ukupan broj planiranih aktivnosti u 2024 i 2025. godini	Broj realizovanih aktivnosti	Broj djelimično realizovanih aktivnosti	Broj nerealizovanih aktivnosti
Operativni cilj 1.	13	11	1	1
Operativni cilj 2.	3	2	-	1
Operativni cilj 3.	10	10	-	-
Operativni cilj 4.	3	3	-	-
Operativni cilj 5.	9	6	1	2
UKUPNO	38	32	2	4

Operativni cilj 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike - dvogodišnjim Akcionim planom planirano je 13 aktivnosti. Od planiranih aktivnosti, **11** je realizovano, jedna je nerealizovana i jedna djelimično realizovana.

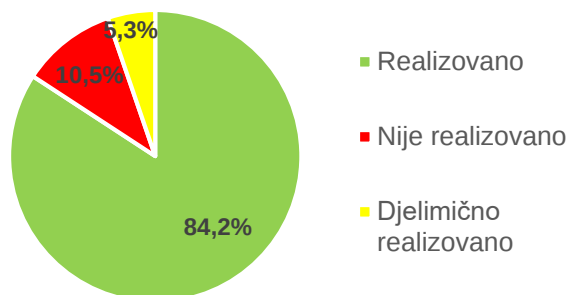
Operativni cilj 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta - Za realizaciju ovog operativnog cilja, dvogodišnjim Akcionim planom planirane su **tri** aktivnosti - dvije su realizovane, dok jedna nije realizovana.

Operativni cilj 3. Nastavak usklađivanja sa standardima EU i preporukama međunarodnih institucija i saradnje u oblasti zvanične statistike - Dvogodišnjim Akcionim planom planirano je **10 aktivnosti**, sve su realizovane.

Operativni cilj 4. Digitalna transformacija statističke proizvodnje uz unapređenje IT bezbjednosti - Za realizaciju ovog Operativnog cilja dvogodišnjim Akcionim planom planirane su **tri** aktivnosti i sve su realizovane.

Operativni cilj 5. Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija - Dvogodišnjim Akcionim planom planirano je **9 aktivnosti**, od kojih je šest realizovano, dvije nerealizovane i jedna djelimično realizovana.

Grafik 1. Stepen realizacije aktivnosti definisanih dvogodišnjim Akcionim planom

Stepen realizovanih aktivnosti je 84,2% (32 aktivnosti).

Stepen djelimično realizovanih aktivnosti je 5,3% (dvije aktivnosti).

Stepen nerealizovanih aktivnosti je 10,5% (četiri aktivnosti).

1.2. Razlozi djelimične realizacije, odnosno nerealizacije planiranih aktivnosti

Od 38 planiranih aktivnosti, dvije aktivnost nijesu u potpunosti realizovane (djelimično realizovane), dok četiri aktivnosti nijesu realizovane. U nastavku su dati razlozi zašto aktivnosti nijesu realizovane u roku.

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike

Aktivnost 1.2.2. Definisanje institucionalne jedinice po sektorima u cilju unapređenja statističkog poslovnog registra.

Status - Nije realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana. Kako je Sporazum o saradnji između Uprave za statistiku, Ministarstva finansija i Centralne banke Crne Gore nakon usvajanja izmjena i dopuna Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, stupio na snagu 3. novembra 2025. godine, stekli su se uslovi za realizaciju aktivnosti definisanih ovim sporazumom. S tim u vezi, formiran je Odbor za upravljanje implementacijom ESA metodologije u oblasti statistike državnih finansija i EDP procedure u decembru 2025.godine čime se stvara preduslov za formiranje radnih timova na nivou sve tri institucije potpisnice sporazuma. Kako nije došlo do realizacije formiranja radnog tima po pitanju sektorizacije do kraja 2025.godine, ova aktivnost nije započeta u 2025. godini.

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike

Aktivnost 1.2.6. Pripremne aktivnosti za sprovođenje Popisa preduzeća sa georeferenciranjem adrese/lokacije preduzeća u skladu sa razvojem adresnog registra

Status - Djelimično realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost je djelimično realizovana. U okviru pripremni aktivnosti za realizaciju administrativnog ekonomskog popisa, Uprava za statistiku je sprovela georeferenciranje srednjih i velikih preduzeća, čime je unaprijeđena prostorna komponenta Statističkog poslovnog registra i stvorena dodatna osnova za kvalitetniju identifikaciju ekonomskih jedinica.

OPERATIVNI CILJ 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta

Aktivnost 2.3.1. Obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku

Status - Nije realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana. Uprava za statistiku i dalje nema trajno riješeno pitanje prostornog kapaciteta. Aktivnosti službenika i dalje se odvijaju u dosta suženom radnom prostoru, koji onemogućava potpunu koncepciju radnog ambijenta. Neadekvatan i nedovoljan poslovni prostor, onemogućava primjenu svih standarda Kodeksa prakse evropske statistike.

OPERATIVNI CILJ 5. Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija

Aktivnost 5.1.1. Nova-redizajnirana zvanična internet stranica Uprave za statistiku

Status - Djelimično realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost je djelimično realizovana. Tokom 2025. godine realizovane su intenzivne aktivnosti na redizajnu postojeće web stranice, pri čemu je najveći dio planiranih poslova uspješno završen. Potpuna funkcionalnost nove, redizajnirane stranice očekuje se u narednom periodu. Do kraja 2027. godine očekuje se potpuno nova web platforma koja unapređuje dostupnost podataka i omogućava održivo upravljanje sadržajem.

OPERATIVNI CILJ 5. Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija

Aktivnost 5.1.5. Izrađena mobilna aplikacija Uprave za statistiku.

Status - Nije realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija ove aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.

OPERATIVNI CILJ 5. - Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija

Aktivnost 5.1.6. Redizajn logotipa Uprave za statistiku.

Status - Nije realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija ove aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.

Navedene aktivnosti biće uključene i kroz poglavlje IV ovog izvještaja „Preporuke za naredni period sprovođenja“.

1.3. Ključna dostignuća po operativnim ciljevima

Akcionim planom za sprovođenje *Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina* predviđen je niz aktivnosti usmjerenih na povećanje vidljivosti drugih proizvođača zvanične statistike. U nastavku su predstavljena ključna dostignuća.

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike

INDIKATOR UČINKA: Vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike

- **Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike sa 5% na 30%**

Uprava za statistiku je, u cilju praćenja unapređenja statističkog sistema, utvrdila jasne kriterijume za mjerenje vidljivosti drugih proizvođača zvanične statistike. Na ostvareni napredak u povećanju vidljivosti - sa početnih 5% na 30% - uticali su sljedeći ključni elementi:

- **Unaprijeđena međuinstitucionalna saradnja** kroz rad Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore, čije su aktivnosti definisane Rokovnikom za izvršavanje zadataka za 2025. godinu, čime je obezbijeđena koordinisana realizacija planiranih zadataka;
 - **Realizovana obuka u oblasti upravljanja kvalitetom**, organizovana za predstavnike drugih proizvođača zvanične statistike, sa ciljem jačanja institucionalnih kapaciteta i promocije principa upravljanja kvalitetom, u okviru priprema za misiju procjene statističkog sistema Crne Gore od strane EUROSTAT-a (Peer Review);
 - **Kreiran poseban odjeljak "SISTEM" na zvaničnoj internet stranici Uprave za statistiku**, koji je funkcionalno povezan sa internet stranicama drugih proizvođača, čime je omogućena veća dostupnost i preglednost podataka iz oblasti zvanične statistike;
 - **Uspostavljen poseban odjeljak "ZVANIČNA STATISTIKA" na internet stranicama drugih proizvođača zvanične statistike**, što doprinosi sistematizovanoj i transparentnoj promociji rezultata zvanične statistike iz njihove nadležnosti.
- **Jačanje kapaciteta u oblasti statistike istraživanja i razvoja kroz stručnu obuku organizovanu od strane Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija.**
 - **Realizovani zadaci Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore u skladu sa Rokovnikom za izvršenje zadataka za 2025. godinu.**
 - **Jačanje principa koordinacije i saradnje sa drugim proizvođačima zvanične statistike**

U skladu sa Kodeksom prakse evropske statistike, tokom izvještajnog perioda prioritet je dat na unapređenju međuinstitucionalne i koordinisane saradnje sa drugim proizvođačima zvanične statistike. Ova saradnja se ogleda kroz njihovo aktivno učešće u pripremi ključnih dokumenata i aktivnosti, uključujući:

- Godišnji plan zvanične statistike za 2026. godinu;

- Kalendar objavljivanja statističkih podataka za 2026. godinu;
- Metapodatke za 2024. godinu i
- Izvještaje o kvalitetu za 2024. godinu.

Transparentnost i dostupnost podataka dodatno su unaprijeđeni činjenicom da su navedeni podzakonski akti i prateći linkovi objavljeni na zvaničnim web stranicama drugih proizvođača zvanične statistike, čime se doprinosi jačanju vidljivosti i pouzdanosti statističkog sistema Crne Gore.

U 2025. godini, Uprava za statistiku potpisala je Sporazum o saradnji sa Institutom za javno zdravlje.

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike
INDIKATOR UČINKA: Primjena međunarodnih standarda u statističkim registrima

- **Unapređenje registara i statističke infrastrukture u 2025. godini**

Tokom 2025. godine, u cilju unapređenja Statističkog poslovnog registra, sprovedena su dva ciljano usmjerena istraživanja koja su omogućila ažuriranje podataka za:

- srednja i velika preduzeća i
- preduzeća sa jedinicama u sastavu.

Na osnovu dobijenih rezultata, obezbijedeći su ažurirani podaci o statističkim jedinicama: KAU (Kind-of-Activity Unit), grupa preduzeća i lokalna jedinica.

- **Georeferenciranje**

U okviru aktivnosti harmonizacije sa relevantnim EU regulativama, poseban akcenat stavljen je na uvođenje nove varijable - geografske koordinate, čime se podiže kvalitet i upotrebljivost statističkih podataka.

- **Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava**

Pored unapređenja ovog registra, sprovođenje Popisa poljoprivrede 2024. godine rezultiralo je dobijanjem sveobuhvatnih i ažuriranih podataka o stanju u sektoru poljoprivrede u Crnoj Gori. Takođe, ažuriran je **Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava**, koji predstavlja ključni okvir za realizaciju svih budućih statističkih istraživanja u oblasti poljoprivrede.

U oblasti prostornih statistika, realizovano je niz aktivnosti koje su dovele do unapređenja **Registra prostornih jedinica**, među kojima se posebno izdvajaju:

- implementacija GRID statistike;
- uvođenje DEGURBA klasifikacije (Degree of Urbanisation);

- geokodiranje poljoprivrednih gazdinstava (u kontekstu slanja podataka prema relevantnim evropskim tijelima);
- priprema mapa za potrebe MICS istraživanja i
- razvoj aplikacije za lociranje popisnih krugova (u okviru pilot MICS istraživanja).

• **Donošenje nove verzije „Klasifikacije djelatnosti - KD 2025“**

Uprava za statistiku je pripremila Klasifikaciju djelatnosti - KD 2025. KD 2025 je nacionalna klasifikacija djelatnosti koja se koristi za prikupljanje, razvrstavanje, obradu i diseminaciju statističkih podataka, a usklađena je sa Klasifikacijom djelatnosti NACE Rev. 2.1 Evropske unije. Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o klasifikaciji djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 160/25), na osnovu kojeg je Vlada Crne Gore donijela Uredbu o klasifikaciji djelatnosti - KD 2025 („Službeni list Crne Gore“, br. 5/26), kojom se utvrđuju hijerarhijski nivoi klasifikacije, njihovi nazivi i šifre. Klasifikacija djelatnosti predstavlja opšti standard prema kojem se vrši razvrstavanje po djelatnostima pravnih lica, fizičkih lica koja obavljaju djelatnost u skladu sa propisima, državnih organa, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, kao i drugih subjekata koji nemaju svojstvo pravnog lica, a koji obavljaju djelatnost u skladu sa posebnim propisima. Obuhvat i pravila za primjenu Klasifikacije djelatnosti - KD 2025 usklađeni su sa obuhvatom i pravilima za primjenu klasifikacije djelatnosti u Evropskoj uniji, utvrđenim Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2023/137 od 10. oktobra 2022. godine, kojom se mijenja Uredba (EZ) br. 1893/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta o uspostavljanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2.

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike
INDIKATOR UČINKA: Broj prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka

Tokom 2025. godine uvedena je CAPI metoda za sprovođenje sljedećih statističkih istraživanja:

- Istraživanje višestrukih indikatora - MICS7 (razvijene dvije aplikacije);
- Istraživanje o potrošnji energenata u sektoru domaćinstava i
- Anketa o radnoj snazi (ARS).

U 2025. godini uvedena je CAPI metoda prikupljanja podataka u **tri statistička istraživanja**, čime je broj istraživanja koja koriste CAWI i CAPI metode porastao sa 14 na 17.

OPERATIVNI CILJ 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta
INDIKATOR UČINKA: Broj zaposlenih u Upravi za statistiku

Vlada Crne Gore je na sjednici od 04.12.2025. godine usvojila **Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku**. Ovaj Pravilnik je zaveden na arhivi, broj:

01-070/25-4605/1 od 08.12.2025. godine. Ovim Pravilnikom utvrđuju se službenička radna mjesta **za 169 izvršilaca**. Trenutno je popunjeno 94 radna mjesta.

U skladu sa Uredbom o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poslova u organima državne uprave („Sl. list Crne Gore“, br. 13/19, 109/23, 97/25), ovim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku, utvrđena je organizacija u cilju efikasnijeg i efektivnijeg ostvarivanja procesa rada u Upravi za statistiku prema kojoj se poslovi organizuju u okviru **šest sektora**:

- Sektor za makroekonomske statistike, nacionalne račune i cijene;
- Sektor statistike poljoprivrede, ribarstva, životne sredine i šumarstva;
- Sektor poslovnih statistika, statističkih registara i klasifikacija;
- Sektor socijalnih statistika i demografije;
- Sektor za informatičku obradu podataka i
- Sektor za koordinaciju statističkih izvora podataka i međunarodnu saradnju.

Jedno odjeljenje: **Odjeljenje za diseminaciju statističkih podataka i upravljanje kvalitetom** i jedna služba: **Služba za opšte, kadrovske poslove, javne nabavke i finansije**.

OPERATIVNI CILJ 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta

INDIKATOR UČINKA: Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina

Uprava za statistiku, u saradnji sa relevantnim institucijama i naučnom zajednicom, razvila je **Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina**, kao jednu od ključnih aktivnosti u okviru **Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028** („Sl. list Crne Gore“, br. 101/24 od 22.10.2024. godine). Program ima za cilj jačanje kapaciteta statističkog sistema kroz unapređenje stručnih znanja, digitalnih vještina i kontinuiranu edukaciju zaposlenih.

U skladu sa ovim programom, izrađen je **Godišnji plan obuka za sticanje statističkih znanja i vještina** kojim se definišu prioriteti i potrebe u edukaciji zaposlenih, uzimajući u obzir organizaciju rada, sistematizaciju radnih mjesta i kompetencije potrebne za unapređenje statističke proizvodnje.

Godišnji plan obuka za sticanje statističkih znanja i vještina za 2025. godinu predstavlja instrument za jačanje profesionalnih kapaciteta zaposlenih u sistemu zvanične statistike Crne Gore. Plan obuhvata ciljana stručna usavršavanja usklađena sa evropskim standardima i zahtjevima moderne statističke proizvodnje. Plan uključuje dva ključna modula:

Modul 1 - Obuke za anketare

- Broj planiranih obuka: **14 - Broj realizovanih 14;**
- Ključna oblast: Praktične vještine, metodologija i kvalitet podataka;

- Vrijeme realizacije: Tokom cijele godine, naročito u **I i II kvartalu**,

Modul 2 - ESTP kursevi (Evropski statistički program obrazovanja)

- Broj planiranih kurseva: **16 - Broj realizovanih 14;**
- Ključna oblast: Evropski standardi, digitalni alati, metodologija, razmjena znanja;
- Vrijeme realizacije: Tokom cijele godine, posebno u **I kvartalu**.

Obuke se sprovode prema prioritetima i dostupnim resursima, s ciljem unapređenja znanja zaposlenih i osiguranja kvaliteta statističkih podataka, u skladu sa evropskim praksama.

OPERATIVNI CILJ 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta

INDIKATOR UČINKA: Adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku

Uprava za statistiku i dalje **nema trajno riješeno pitanje prostornog kapaciteta**. Aktivnosti službenika i dalje se odvijaju u dosta suženom radnom prostoru.

OPERATIVNI CILJ 3. Nastavak usklađivanja sa standardima EU i preporukama međunarodnih institucija i saradnje u oblasti zvanične statistike

INDIKATOR UČINKA: Usklađivanje pravnih propisa s pravnom tekovinom EU

- **Kontinuirano usklađivanje svih istraživanja statističkog sistema Crne Gore sa pravnom tekovinom EU**

Postignut je veći nivo metodološke usklađenosti svih istraživanja statističkog sistema Crne Gore sa pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike koja podrazumijeva oko 500 regulativa i metodoloških uputstava.

Napredak u oblasti zvanične statistike prati se prvenstveno kroz Izvještaj o napretku na godišnjem nivou. Prema Izvještaju o napretku 2025 kada je u pitanju Poglavlje 18. Statistika postignut je određeni napredak i umjerena spremnost kada je u pitanju spremnost za članstvo.

- **Ažurirana Informacija o nivou ispunjenosti EU Acquia u pregovaračkom Poglavlju 18. Statistika**

Uprava za statistiku, ali i drugi proizvođači, u redovnoj godišnjoj dinamici vrše samoprocjenu usklađenosti statističkih modula/oblasti i detaljno obrazlažu postignuto kao i buduće aktivnosti. EUROSTAT takođe vrši kvalitativnu procjenu usklađenosti svih statističkih modula, i ocijenjeno je da je povećan stepen usklađenosti koji je u 2025. godini procijenjen na 70%.

- **Tokom 2025. godine usvojene su ključne izmjene i dopune Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore“, br. 023/25 od 11.03.2025. godine)**

Ove izmjene su omogućile pravni i organizacioni transfer nadležnosti za proizvodnju statistike državnih finansija, u skladu sa evropskom ESA metodologijom, sa Ministarstva finansija na Upravu za statistiku, kao koordinatora sistema zvanične statistike.

Na osnovu novog zakonskog okvira, uspostavljen je pravni temelj za donošenje sporazuma o saradnji između Ministarstva finansija, Uprave za statistiku i Centralne banke Crne Gore. Sporazum ima za cilj precizno definisanje i koordinaciju pojedinačnih aktivnosti između ovih institucija.

Ove promjene predstavljaju značajan korak ka unapređenju međuinstitucionalne saradnje i usklađivanju statističkog sistema Crne Gore sa evropskim standardima, što će rezultirati efikasnijom i kvalitetnijom proizvodnjom zvaničnih statističkih podataka.

- **Edukacija kadra, unapređenje metodologije i razmjena iskustva sa međunarodnim partnerima**

U okviru međunarodne saradnje tokom 2025. godine, Uprava za statistiku ostvarila je značajne rezultate u oblasti edukacije kadra, unapređenja metodologije i razmjene iskustava sa međunarodnim partnerima. Realizovane su brojne obuke, misije i studijske posjete u saradnji sa međunarodnim ekspertima kroz IPA, PLAC i GIZ projekte. Ove aktivnosti doprinijele su unapređenju kvaliteta zvanične statistike, naročito u oblastima nacionalnih računa, državnih finansija, životne sredine i statistike životnog standarda.

OPERATIVNI CILJ 3. Nastavak usklađivanja sa standardima EU i preporukama međunarodnih institucija i saradnje u oblasti zvanične statistike

INDIKATOR UČINKA: Ispunjenje završnih mjerila pregovaračkog Poglavlja 18. Statistika

- Prema Izvještaju o napretku 2025. kada je u pitanju Poglavlje 18. Statistika postignut je određeni napredak i umjerena spremnost kada je u pitanju spremnost za članstvo.
- Definisana je *Mapa puta za ispunjenje preostalih obaveza pregovaračkog procesa u Poglavlju 18. Statistika*, sa posebnim osvrtom na završna mjerila.

Po pitanju završnih mjerila, realizovan je značajan broj aktivnosti koje se smatraju važnim za zatvaranje poglavlja i to:

- GFS podaci su poslani EUROSTAT-u, u decembru 2025. godine za period 2013-2024;
- Usvojene su izmjene i dopune Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike čime je nadležnost za proizvodnju GFS statistike prenijeta na Upravu za statistiku sa Ministarstva finansija i time obezbijeđen pravni osnov za proizvodnju i transmisiju ovih podataka EUROSTAT-u;
- Potpisan je Sporazum o saradnji u oblasti statistike nacionalnih računa sektora opšte države i sa njom povezanih statistika između Uprave za statistiku, Centralne

banke Crne Gore i Ministarstva finansija, koji je stupio na snagu 3. novembra 2025. godine;

- Uprava za statistiku je u skladu sa harmonizovanom evropskom revizionom politikom (HERP), sprovela benčmark reviziju statistike nacionalnih računa. Revizija nacionalnih računa obuhvatila je period 2006 - 2023. godine i obezbijedila preduslove za ispunjenje završnih mjerila za zatvaranje Poglavlja 18 - Statistika u procesu pristupanja Evropskoj uniji;
- U narednom periodu fokus će biti na izradi GNI Inventory-a, čiji završetak je planiran do juna 2026. godine.

OPERATIVNI CILJ 3. Nastavak usklađivanja sa standardima EU i preporukama međunarodnih institucija i saradnje u oblasti zvanične statistike

INDIKATOR UČINKA: Dostupnost rezultata zvanične statistike Crne Gore u bazama

- Uprava za statistiku redovno šalje EUROSTAT-u rezultate zvanične statistike iz 57 domena, odnosno statističkih oblasti.
- Od ukupno 206 statističkih istraživanja planiranih Godišnjim planom zvanične statistike za 2025. godinu, realizovano je 197 istraživanja, pet istraživanja nije realizovano, dok su četiri djelimično realizovana.
- Tokom 2025. godine, Uprava za statistiku značajno je unaprijedila dostupnost rezultata zvanične statistike u međunarodnim bazama podataka, posebno u okviru indikatora održivog razvoja Ujedinjenih nacija (UN SDG).

Dana 31. januara 2025. godine, Uprava za statistiku je Kancelariji za održivi razvoj dostavila 17 statističkih indikatora radi ažuriranja nacionalne SDG platforme. Ovi podaci obuhvataju oblasti siromaštva, zdravlja, obrazovanja, jednakosti, potrošnje, održive proizvodnje i globalnog partnerstva.

Pored toga, 26. februara 2025. godine dostavljen je i stepen realizacije ciljeva održivog razvoja iz nadležnosti Uprave za statistiku, u skladu sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja (NSOR). Podaci se odnose na više ciljeva (COR 3, 5, 8, 17), uključujući i one koji se trenutno obrađuju ili se planiraju prikupiti putem MICS7 istraživanja u saradnji sa UNICEF-om.

Uprava za statistiku, takođe, razmatra mogućnosti unapređenja razvrstavanja podataka (npr. po polu), kao i tehničke uslove za proizvodnju rezultata zvanične statistike za pojedine indikatore koji su još u fazi razvoja. Neki od indikatora nijesu u nadležnosti Uprave za statistiku, dok za pojedine indikatore nedostaju podaci ili je potrebna ekspertaska pomoć za njihovu izradu.

- Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku, formiran je **Odsjek za međunarodnu saradnju, implementaciju međunarodnih statističkih projekata i praćenje indikatora održivog razvoja**.
- Uprava za statistiku je 19.3.2025. godine potpisala Memorandum o razumijevanju sa UNICEF-om za Crnu Goru. U skladu sa navedenim Memorandumom, metodologijom UNICEF-a i međunarodnim statističkim standardima, realizovane su sve pripremne aktivnosti za sprovođenje MICS istraživanja, uključujući izradu metodoloških instrumenata, organizaciju terenskog rada i obuku anketara, te je započeto prikupljanje podataka na terenu.

OPERATIVNI CILJ 4. Digitalna transformacija statističke proizvodnje uz unapređenje IT bezbjednosti

INDIKATOR UČINKA: Digitalizacija i digitalna transformacija

- **Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku** predstavlja ključni dokument Uprave za statistiku, koji procjenjuje postojeće digitalne kapacitete, resurse i prakse, s ciljem efikasnog planiranja digitalne transformacije.

Izrada dokumenta „**Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku**“ predstavlja ključni korak u objektivnoj procjeni trenutnog stanja digitalnih kapaciteta institucije, omogućavajući identifikaciju oblasti za unapređenje i postavljanje realnih ciljeva digitalne transformacije. Analiza obuhvata procjenu informacionih sistema, automatizacije procesa, sajber bezbjednosti, korišćenja novih izvora podataka i digitalnih kompetencija zaposlenih, čime se jača operativna efikasnost i kvalitet statističkih podataka. Poseban značaj ima i planiranje razvoja dinamičkog web sajta za interaktivnu prezentaciju podataka u realnom vremenu. Dokument postavlja osnovu za dalji razvoj i modernizaciju Uprave za statistiku, usklađivanje sa međunarodnim standardima i unapređenje ukupne održivosti statističkog sistema, osiguravajući pouzdanost i efikasnost u Upravi za statistiku.

OPERATIVNI CILJ 4. Digitalna transformacija statističke proizvodnje uz unapređenje IT bezbjednosti

INDIKATOR UČINKA: Izrada i implementacija tehničkog plana uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i administrativnih izvora preko Jedinственог sistema za elektronsku razmjenu podataka (JSERP)

- Dokument „**Mapa puta digitalne transformacije Uprave za statistiku**“ predstavlja strateški okvir za koordinisanu i održivu digitalizaciju Uprave za statistiku, što unapređuje kvalitet, efikasnost i relevantnost zvanične statistike, te jača transparentnost i povjerenje korisnika. Definisani su jasni ciljevi i prioriteti koji obezbjeđuju standardizovan pristup modernizaciji i usklađivanje sa međunarodnim standardima.

Digitalizacija, uvodi automatizaciju i korišćenje novih izvora podataka, poput administrativnih registara i velikih podataka („Big Data“), što smanjuje administrativni teret i povećava kvalitet statistike. Posebna pažnja je posvećena zaštiti podataka i bezbjednosti, kako bi se sačuvala povjerljivost i zaštita podataka za potrebe zvanične statistike.

- Dokument „**Tehnički plan uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i organa i organizacija koji upravljaju administrativnim izvorima podataka**“ predstavlja osnovu za kvalitetnu, pravovremenu i bezbjednu razmjenu podataka.

Plan definiše jasne procedure, tehničke standarde, uloge i odgovornosti, čime se omogućava redovna, automatizovana i efikasna razmjena podataka. To doprinosi povećanju dostupnosti i tačnosti rezultata zvanične statistike, smanjenju opterećenja izvještajnih jedinica i unapređenju kvaliteta zvanične statistike.

Poseban značaj ima uspostavljanje sigurnosnih mjera za zaštitu individualnih podataka za potrebe zvanične statistike. Kao nacrti dokument, plan predstavlja temelj za dalju saradnju sa izvorima podataka, modernizaciju statističkog sistema i usklađivanje sa međunarodnim standardima, sa ciljem prelaska, ka sve većem korišćenju registara u zvaničnoj statistici.

OPERATIVNI CILJ 5. Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija

INDIKATOR UČINKA: Promocija rezultata zvanične statistike

- Uprava za statistiku je pokrenula aktivnosti na **modernizaciji zvanične internet stranice**, uključujući prelazni redizajn postojećeg sajta i izradu nove platforme u okviru IPA 2021 - 2027 programa. Cilj je razvoj savremene, funkcionalne i prilagodljive platforme koja će:
 - povećati dostupnost i preglednost statističkih podataka;
 - biti u potpunosti kompatibilna sa mobilnim uređajima i internet pretraživačima;
 - pratiti principe otvorenih podataka i međunarodne standarde i
 - omogućiti jednostavno upravljanje sadržajem i dalji razvoj funkcionalnosti.

Projekat modernizacije Uprave za statistiku za izradu web platforme se odvija u dvije faze:

- 2025: Redizajn sajta, izrada responsivnog template-a i optimizacija za sve uređaje;
 - IPA projekat 2021 - 2027: Izrada nove web platforme sa naprednim funkcijama i usklađivanje sa međunarodnim standardima.
- Objavljen je 161 sadržaj sa rezultatima zvanične statistike na tri društvene mreže (Twitter, LinkedIn, Instagram);

- Objavljeno je 186 statističkih saopštenja u mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj dinamici u nadležnosti Uprave za statistiku, u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka za 2025. godinu. Takođe, objavljeno je pet publikacija, od kojih su tri objavljene u elektronskoj i štampanoj formi, a dvije u elektronskoj formi;
- Na osnovu evidencije korisničkih zahtjeva odgovoreno je na ukupno 696 upućenih zahtjeva, od čega se 64 odnosilo na medijske zahtjeve, a 632 na zahtjeve ostalih korisnika;
- Aktivnosti na obradi i diseminaciji podataka Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u 2025. godini:
 - Objavljeni su konačni podaci za 11 tematskih saopštenja;
 - Vlada Crne Gore je 27. marta 2025. usvojila Izvještaj o izvršenim poslovima i utrošenim sredstvima u 2024. godini;
 - Izvršene su posebne obrade podataka po zahtjevima korisnika.
- Uprava za statistiku sprovela je Popis poljoprivrede od 1. oktobra do 1. decembra 2024. godine, u skladu sa novim EU zakonodavstvom, čime je ispunjena ključna preporuka Evropske komisije.
 - Preliminarni rezultati objavljeni su 20. februara 2025. godine, deset dana prije zakonskog roka, čime je poboljšana pravovremenost i upotrebljivost podataka.
 - Konačni rezultati objavljeni su 1. jula 2025. godine i dostavljeni EUROSTAT-u 6. avgusta 2025. godine. Uz to, pripremljeni su i izveštaji o kvalitetu podataka, godišnjim jedinicama rada, povjerljivosti, klasifikaciji i standardnim greškama.
- Tokom 2025. godine, kao i 2024. godine, Uprava za statistiku je uspješno uspostavila redizajnirani **Portal otvorenih podataka**, objavivši najveći broj datasetova (125), uz sprovođenje brojnih obuka i radionica za administratore podataka i koordinaciju sa relevantnim institucijama radi unapređenja procesa objavljivanja. Planira se potpuna automatizacija objavljivanja podataka putem API servisa nakon implementacije novog dinamičkog sajta, što će dodatno povećati dostupnost i upotrebljivost statističkih podataka za sve korisničke grupe;
- Usvojena i objavljena [Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2026-2029, sa Akcionim planom za 2026. i 2027. godinu](#), u skladu sa Metodologijom za razvijanje politika, izradu i praćenje sprovođenja strateških dokumenata;
- U periodu od 2024. do 2025. godine, Uprava za statistiku je aktivno radila na **diseminaciji rezultata Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine**, kroz kontinuirane objave statističkih saopštenja i digitalne komunikacione kanale. Takođe, sprovedena je **javna kampanja za Popis poljoprivrede 2024. godine**, uz značajnu saradnju sa međunarodnim i domaćim institucijama, posebno u pogledu rodne perspektive i održivog razvoja ruralnih područja;

Pored toga, Uprava za statistiku je organizovala edukativne događaje kao što je “**Dan studenata**”, obuku anketara za istraživanje **MIKS 7 u saradnji sa UNICEF-om**, te

pripreme za "Peer Review" proces koji uključuje edukaciju i uključivanje drugih proizvođača zvanične statistiku, radi unapređenja kvaliteta i transparentnosti statističkih podataka, u okviru Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore.

U okviru promotivnih i edukativnih aktivnosti usmjerenih na unapređenje diseminacije zvanične statistike, Uprava za statistiku je tokom 2025. godine učestvovala u realizaciji **"Decembarske škole statistike"**, koju je organizovao Ekonomski fakultet u Podgorici, kroz predstavljanje primjene savremenih statističkih alata. Aktivnost je promovisana putem društvenih mreža, zvanične internet stranice i kroz saopštenje dostavljeno medijima, čime je dodatno doprinijeto jačanju statističke pismenosti i vidljivosti zvanične statistike.

1.4. Izazovi u dostizanju ciljeva i ciljnih vrijednosti indikatora učinka

Razlozi za neizvršenje manjeg broja aktivnosti mogu se pripisati činjenici da prijem kadra istovremeno prati i njegov odliv. Zbog toga je u narednom periodu neophodno uložiti dodatne napore kako bi se ova pojava prevenirala. Kao primjer dobre prakse, ističe se realizacija ***Analize istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih***, koja je uslijedila nakon sprovedenog ***Istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih u IV kvartalu 2025. godine***. Ovaj korak omogućava planski pristup politici zadržavanja postojećeg kadra, u skladu sa savremenim principima upravljanja ljudskim resursima.

Takođe, u cilju jačanja pozitivnog odnosa prema poslu i radnom okruženju, razvoja osjećaja pripadnosti kolektivu, smanjenja fluktuacije zaposlenih kroz povećanje motivacije, kao i unapređenja ukupnog imidža, Uprava za statistiku je, u saradnji sa drugim proizvođačima statističkih podataka, na godišnjem nivou realizovala ***Višegodišnji program obuka za sticanje znanja i vještina***. Osnovna svrha ovog programa jeste olakšavanje procesa prilagođavanja novoangažovanih lica kroz upoznavanje sa djelokrugom rada zvanične statistike.

U dijelu unapređenja procesa karijernog razvoja, nastavljene su aktivnosti usavršavanja kroz obuku statističara edukacijom o međunarodnim metodologijama i standardima. Na nivou statističkog sistema, tokom 2025. godine, zaposleni su učestvovali na 206 obuka, kroz seminare, kurseve i sastanke u organizaciji EUROSTAT-a, GOPA, ICON institute-a, UNECE-a itd. Tokom 2025. godine, tri zaposlena su u periodu od 3. februara do 29. aprila uspješno prošla stručno usavršavanje na međunarodnim programima iz različitih oblasti. Usavršavanja su obuhvatila teme "Quality and Peer Reviews improvement actions" u Luksemburgu), "Demographic Analyses and Population Projections" u Varšavi (Poljska), kao i "Programming IT applications" u Katovicama (Poljska).

U skladu sa strateškim opredjeljenjem Vlade Crne Gore, a uz ispunjenje preduslova koji se tiču ljudskih, finansijskih i prostornih kapaciteta, procjena Uprave za statistiku je da se Poglavlje 18 - Statistika privremeno može zatvoriti 2026. godine.

1.5. Realizovana u odnosu na planirana finansijska sredstva

Za realizaciju aktivnosti utvrđenih Godišnjim planom zvanične statistike za 2025. godinu, Upravi za statistiku je iz opštih prihoda budžeta, a u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2025. godinu, opredijeljeno 3 057 950,11 €. Od tog iznosa realizovano je 87,83%, odnosno 2 641 271,71 €. Pored toga, iz IPA sredstava i ostalih donacija realizovano je ukupno 365 813,63 €, što znači da su ukupna realizovana sredstva iz svih izvora u 2025. godini iznosila 3 007 085,34 €.

Tabela 4. *Finansijski okvir za 2025. godinu, u EUR*

Finansijski okvir za 2025. godinu	Planirana sredstva	Opredjeljena sredstva	Realizovana sredstva
1. Nacionalni budžet	3 793 559,91	3 057 944,11	2 641 271,71
2. Donatorski program	391 270,39	6,00	365 813,63
UKUPNO	4 184 830,30	3 057 950,11	3 007 085, 34

** Donatorski programi se realizuju do nivoa izvršenja i dozvoljeno je da njihova realizacija bude veća od opredijeljenih donatorskih sredstava.*

Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje planirao je finansijska sredstva u iznosu od 9.639,00 €, dok su se ostale institucije statističkog sistema izjasnile da nemaju troškova u realizaciji statističkih istraživanja planiranih Godišnjim planom zvanične statistike za 2025. godinu.

Odnos planiranih i utrošenih finansijskih sredstava po operativnim ciljevima

Tabela 5. *Pregled finansijskih sredstava po operativnim ciljevima, u EUR*

Finansijski okvir za 2025. godinu	Planirana sredstva	Opredjeljena sredstva	Realizovana sredstva
Operativni cilj 1.	123 518,58	48.451,00	44.123,91
Operativni cilj 2.	0,00	0,00	0,00
Operativni cilj 3.	4 021 311,72	2 977 440,11	2 935 242,70
Operativni cilj 4.	0,00	0,00	0,00
Operativni cilj 5.	40.000,00	32 059, 00	27 718,73
UKUPNO	4 184 830,30	3 057 950,11	3 007 085, 34

Odnos planiranih i utrošenih sredstava po aktivnostima koje utiču na realizaciju Operativnih ciljeva

Tabela 6. Pregled finansijskih sredstava po aktivnostima koje utiču na realizaciju operativnih ciljeva, u EUR

Finansijski okvir za 2024. godinu		Planirana sredstva	Opredjeljena sredstva	Realizovana sredstva
Operativni cilj 1.		123 518,58	48.451,00	44.123,91
Aktivnost 1.1.2	Broj održanih obuka u oblasti upravljanja kvalitetom za druge proizvođače zvanične statistike u cilju jačanja saradnje kroz promociju upravljanja kvalitetom	123.518,58	48.451,00	44.123,91
	Izvor finansiranja - Donatorski program			
Operativni cilj 2.		0,00	0,00	0,00
Operativni cilj 3.		4 021 311,72	2 977 440,11	2 935 242,70
Aktivnost 3.1.4.	Ažuriranje nacionalnih metodologija za statistička istraživanja shodno najboljoj međunarodnoj praksi	175 331,64	2,00	184 230,30
	Izvor finansiranja - Donatorski program			
Aktivnost 3.1.5.	Intenziviranje učešća u nacionalnim i međunarodnim radnim tijelima usmjerenim na razvoj zvanične statistike	237 738,75	37 002,00	144 160,10
	Izvor finansiranja - Nacionalni budžet i Donatorski program			
Aktivnost 3.3.1.	Planiranje statističkih istraživanja na osnovu potreba međunarodnih i nacionalnih korisnika	505 200,00	300 001,00	274 480,27
	Izvor finansiranja - Nacionalni budžet i Donatorski program			
Aktivnost 3.3.3.	Proizvodnja indikatora za potrebe ispunjenja međunarodnih obaveza i izveštavanja na EU i UN nivou u nadležnosti Uprave za statistiku	3.026 674,73	2 566 430,91	2 263 145,39
	Izvor finansiranja - Nacionalni budžet i Donatorski program			
Aktivnost 3.3.4.	Broj novih istraživanja u sistemu zvanične statistike koji zadovoljavaju potrebe međunarodnih i nacionalnih korisnika	76 366,60	74 004,20	69 226,64
	Izvor finansiranja - Nacionalni budžet			
Operativni cilj 4.		0,00	0,00	0,00
Operativni cilj 5.		40.000,00	32 059, 00	27 718,73

Aktivnost 5.1.2.	Aktivna diseminacija rezultata zvanične statistike na četiri društvene mreže (Twitter, LinkedIn, Facebook, Instagram)	30 000,00	22 500,00	18 162,10
	Izvor finansiranja - Nacionalni budžet			
Aktivnost 5.2.2.	Kontinuirano edukovanje korisnika (broj organizovanih predavanja i seminara za: korisnike podataka, naučnu zajednicu, predstavnike medija i dr.)	10 000,00	9 559,00	9 556,63
	Izvor finansiranja - Nacionalni budžet			
UKUPNO		4 184 830,30	3 057 950,11	3 007 085,34

* Donatorski programi se realizuju do nivoa izvršenja i dozvoljeno je da njihova realizacija bude veća od opredijeljenih donatorskih sredstava

1.6. Izazovi u dostizanju ciljeva i ciljnih vrijednosti sa rodnom dimenzijom

Ukupan broj zaposlenih u Upravi za statistiku na dan 31. decembra 2025. godine je 94. Od toga 69 je ženskog pola, a 25 muškog pola.

Uvođenje rodno aspekta u proces planiranja zvanične statistike doprinosi transparentnijem i efikasnijem korišćenju resursa, jačanju odgovornosti, promovisanju i poboljšanju mjerljivosti i efikasnosti politika i unapređenju rodne ravnopravnosti. Od ukupno 206 planiranih statističkih istraživanja definisanih Programom zvanične statistike 2024 - 2028. godina, analizom je utvrđeno da će 38 ili 18% statističkih istraživanja (iz oblasti: Stanovništvo; Tržište rada; Obrazovanje i doživotno učenje; Prihodi i potrošnja i Pravosuđe i kriminalitet), pružiti rezultate zvanične statistike, kojim se može mjeriti napredak u postizanju rodne ravnopravnosti. Tokom 2025. godine objavljena je publikacija na mjesečnom nivou „**Mjesečni statistički pregled**“, koja sadrži rezultate zvanične statistike (iz gore navedenih statističkih oblasti) prikazane po polu.

U decembru 2025. godine Uprava za statistiku objavila je „**Statistički godišnjak 2025**“. Statistički godišnjak je osnovna publikacija Uprave za statistiku, koja na sveobuhvatan i sistematski način pruža izbor najvažnijih podataka iz svih oblasti društvenog i ekonomskog života Crne Gore. Pored podataka koje prikuplja i obrađuje Uprava za statistiku, kao glavni nosilac i diseminator statističkih podataka, u njemu su objavljeni i rezultati statističkih istraživanja drugih proizvođača zvanične statistike, kao i podaci preuzeti od drugih državnih organa i međunarodnih statističkih institucija. Statistički godišnjak sadrži podatke i prikazane po polu.

Takođe, u decembru 2025. godine Uprava za statistiku objavila je brošuru „**Crna Gora u brojka 2025**“. U brošuri su objavljeni podaci informativne prirode, koji predstavljaju rezime teritorijalnog, demografskog, ekonomskog i društvenog portreta Crne Gore. Brošura sadrži podatke i prikazane po polu.

Dodatni, objavljena je publikacija „**Poslovni subjekti u vlasništvu žena i muškaraca u Crnoj Gori**“. Predmet ove publikacije su aktivni poslovni subjekti u Crnoj Gori, sa posebnim fokusom na rodnu strukturu nosilaca vlasništva u periodu od 2022. do 2024. godine. Kroz analizu broja i strukture poslovnih subjekata u vlasništvu žena i muškaraca, cilj je da se pruži jasniji uvid u stepen

uključenosti žena i muškaraca u preduzetništvo, kao i uvid u dinamiku njihovog učešća u različitim djelatnostima, odnosno sektorima i opštinama.

U saopštenju „**Migracije stanovništva**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. U Crnoj Gori, od ukupnog broja stanovnika, 500 889 ili 80,3% lica nije nikad boravilo u inostranstvu godinu i duže, dok je 122 744 ili 19,7% imigranata, odnosno lica koja su nekada živjela ili boravila u inostranstvu najmanje jednu godinu. Od ukupnog broja imigranata, njih 63 779 ili 52,0% je žena, a 58 965 ili 48,0% muškaraca.

U saopštenju „**Obrazovna struktura stanovništva**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. Od ukupnog broja stanovnika starih 15 i više godina, 90 819 ili 17,8% ima završenu osnovnu školu, dok završenu srednju školu ima 269 641 ili 52,8%. Od ukupnog broja stanovnika starih 15 i više godina 248 536 ili 48,6% je muškaraca, a 262 653 ili 51,4% je žena.

U saopštenju „**Stanovništvo prema aktivnosti u Crnoj Gori**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. Ovim saopštenjem prikazani su podaci o broju i strukturi aktivnih i neaktivnih, zaposlenih i nezaposlenih lica starih 15 i više godina. Od ukupnog broja aktivnog stanovništva 154 018 stanovnika ili 53,8% su muškarci, a 132 273 stanovnika ili 46,2% su žene, dok od ukupnog broja stanovnika van radne snage žene su 130 186 ili 58,0%, a muškarci 94 340 ili 42,0%.

U saopštenju „**Djelatnost i zanimanja stanovništva u Crnoj Gori**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. Polna struktura zaposlenih data je prema djelatnosti u procentima.

II. INFORMACIJE O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

OPŠTI PREGLED

Strategija razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina predstavlja ključni strateški dokument koji definiše pravce razvoja i prioritete rada statističkog sistema Crne Gore za petogodišnji period. Ima dvostruku ulogu:

- usmjeravanje rada statističkih institucija ka ostvarivanju strateških i operativnih ciljeva i
- transparentno informisanje korisnika, donosilaca odluka i javnosti o planiranim i realizovanim aktivnostima, sa ciljem jačanja povjerenja u zvaničnu statistiku;

Strategija postavlja temelje za ubrzan razvoj sistema kroz usklađivanje sa međunarodnim statističkim standardima i pravnom tekovinom EU, čime se unapređuje kvalitet, pouzdanost i komparabilnost statističkih podataka.

U sinergiji sa **Programom zvanične statistiku 2024 - 2028 i Godišnjim planom zvanične statistike za 2025. godinu**, strategija čini jedinstveni okvir za planiranje i sprovođenje statističkih aktivnosti.

Realizacija Godišnjeg plana za 2025. godinu - tokom 2025. godine realizovano je 197 od ukupno 206 planiranih statističkih istraživanja, što predstavlja stepen realizacije od 96%.

- **pet istraživanja nisu realizovana:**
 - jedno u nadležnosti Instituta za javno zdravlje Crne Gore;
 - jedno u nadležnosti Ministarstva finansija⁴;
 - tri u nadležnosti Uprave za statistiku.
- **četiri istraživanja su djelimično realizovana:**
 - jedno u nadležnosti Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija;
 - jedno u nadležnosti Uprave za statistiku;
 - dva zajednička istraživanja (ranije u nadležnosti Ministarstva finansija, Uprave za statistiku i Centralne banke Crne Gore), koja su nakon izmjena i dopuna Zakona o zvaničnoj statistici (mart 2025. godine) prenesena u nadležnost Uprave za statistiku.

Obaveze iz Programa rada Vlade za 2025. godinu u potpunosti su realizovane:

⁴ Ministarstvo finansija redovno objavljuje podatke o primicima i izdacima države i jedinica lokalne samouprave, imajući u vidu da su navedeni podaci sistematizovani i dostupni kroz više zvaničnih dokumenata i izvještaja, među kojima su Zakon o završnom računu budžeta Crne Gore, kvartalna Analiza konsolidovane javne potrošnje, Izvještaj o izvršenju budžeta, kao i drugi relevantni izvještaji. U tom smislu, a radi izbjegavanja dupliranja objavljivanja podataka, predloženo je i usvojeno isključivanje statističkog istraživanja „Podaci o primicima, izdacima države i lokalne samouprave na godišnjem nivou” iz Odluke o godišnjem planu zvanične statistike za 2026. godinu, koje je u nadležnosti Ministarstva finansija. Istovremeno, predloženo je i brisanje navedenog istraživanja iz Kalendara objavljivanja statističkih podataka za 2026. godinu.

1. Izvještaj o izvršenju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu;
2. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja zvanične statistike 2024-2028 (za 2024. godinu);
3. Izvještaj o izvršenim poslovima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova i o utrošenim sredstvima obezbijeđenim iz Budžeta Crne Gore u 2024. godini;
4. Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2026-2029, sa Akcionim planom za 2026. i 2027. godinu;
5. Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja zvanične statistike 2024-2028, za period 2026 - 2027. godine;
6. Usvojen Zakon o klasifikaciji djelatnosti i
7. Odluka o Godišnjem planu zvanične statistike za 2026. godinu.

Preporuke iz prethodnog izvještaja

Preporuke iz [Izvještaja o sprovođenju Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina \(za 2024. godinu\)](#), u većem dijelu su usvojene i kontinuirano se realizuju, izuzev preporuke broj 5, koja se odnosi na poslovni prostor.

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike

PREPORUKA 1. Usvojen Zakon o klasifikaciji djelatnosti u skladu sa Regulativom (EU) 2023/137;

PREPORUKA 2. Preporuka je uspješno realizovana na način da je jasno definisana nadležnost razvrstavanja jedinica razvrstavanja, u skladu sa zakonskim obavezama;

PREPORUKA 3. Preporuka je uspješno realizovana kroz nastavak i unapređenje poslovne saradnje sa drugim proizvođačima zvanične statistike, u skladu sa Poslovníkom o radu Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore i Rokovnikom za izvršenje zadataka Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore;

PREPORUKA 4. Organizovane su stručne radionice sa predstavnicima drugih proizvođača statistike na temu "Peer Review", s ciljem razmjene iskustava i dobrih praksi u oblasti ocjenjivanja i unapređenja kvaliteta. Radionica je doprinijela definisanju jasnijih smjernica i procedura koje će podržati kontinuirano unapređenje kvaliteta u statističkom sistemu Crne Gore.

OPERATIVNI CILJ 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta

PREPORUKA 5. Obezbjedeње adekvatnog poslovnog prostora u cilju unapređenja i modernizacije statističke proizvodnje - Uprava za statistiku i dalje nema trajno riješeno pitanje prostornog kapaciteta (nerealizovana);

PREPORUKA 6. Realizovano *Istraživanje o zadovoljstvu zaposlenih* u IV kvartalu 2025. godine

OPERATIVNI CILJ 5. Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija

PREPORUKA 7. Usvojena [Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku za 2026 - 2029 sa Akcionim planom 2026. i 2027. godinu.](#)

2.1. Analitički osvrt na dostignuća po operativnim ciljevima

OPERATIVNI CILJ 1. DALJE UNAPREĐENJE INSTITUCIONALNE KOORDINACIJE ZVANIČNE STATISTIKE

Realizacija Operativnog cilja 1. predstavlja kontinuitet u uspostavljanju efikasnog procesa upravljanja između institucija, odnosno mehanizma komunikacije, praćenja i uspostavljanja statističkih procesa i procedura na nivou zvaničnog statističkog sistema.

Tabela 7. Stepen realizacije indikatora učinka Operativnog cilja 1.

RB	INDIKATOR UČINKA	Polazna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2024. godine	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2025. godine	TREND	Prelazna vrijednost 2026.	Ciljna vrijednost 2028.
1.	Vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike	Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 5%	Zvanična web stranica Uprave za statistiku sadrži linkove proizvođača zvanične statistike koja korisnike vodi do rezultata zvanične statistike.	Transparentnost i dostupnost podataka dodatno su unaprijeđeni tokom 2025. godine, zahvaljujući aktivnostima koje je Stručni tim statističkog sistema Crne Gore realizovao u skladu s Rokovnikom za izvršenje zadataka.		Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 20%	Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 50%
2.	Primjena međunarodnih standarda u statističkim registrima	Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 10%	Broj uvedenih novih varijabli u „Statistički Biznis Registar” je 15 shodno Regulativi (EU) 2019/2152 što predstavlja ostvarenje planirane aktivnosti u 2024. godini	Utvrđen predlog Zakona o klasifikaciji djelatnosti u skladu sa Regulativom (EU) 2023/137		Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 30%	Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 50%

3.	Broj prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka	Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 3% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka	Izmjenom seta zakona Upravi za statistiku obezbijeđen pristup podacima registra MUP-a	Uprava za statistiku je potpisala tri sporazuma o saradnji		Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 5% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka	Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 10% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka
----	---	---	---	--	---	---	--

Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 1. sa rokom završetka u 2025. godini, koje su doprinijele unapređenju zvanične statistike unutar statističkog sistema predstavljene su u nastavku izvještaja.

KLJUČNA AKTIVNOST 1.1: Jačanje koordinacije unutar nacionalnog statističkog sistema

Indikator učinka: Vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike

Uprava za statistiku je, s ciljem praćenja unapređenja statističkog sistema, definisala jasne kriterijume za mjerenje vidljivosti drugih proizvođača zvanične statistike.

Zahvaljujući koordinisanim aktivnostima koje je Stručni tim statističkog sistema Crne Gore sprovodio u skladu sa Rokovnikom za izvršenje zadataka, **vidljivost je povećana sa početnih 5% na 30%**. Aktivna uloga Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore ogleda se u značajnom doprinosu pripremi i realizaciji ključnih strateških dokumenata i aktivnosti, među kojima se posebno izdvajaju:

- Godišnji plan zvanične statistike za 2026. godinu;
- Kalendar objavljivanja statističkih podataka za 2026. godinu;
- Metapodaci za 2024. godinu;
- Izvještaji o kvalitetu za 2024. godinu.

U okviru redovnih aktivnosti Uprave za statistiku, održano je **sedam sastanaka** sa drugim proizvođačima zvanične statistike, čime je dodatno ojačana međuinstitucionalna saradnja i koordinacija u sistemu.

Poseban doprinos unapređenju kvaliteta dao je organizovanjem stručne radionice na temu "Peer Review", sa ciljem razmjene iskustava i dobrih praksi u oblasti ocjenjivanja i unapređenja kvaliteta. Radionica je rezultirala definisanjem jasnijih smjernica i procedura, koje će služiti kao osnova za kontinuirano unapređenje kvaliteta statističkog sistema Crne Gore.

Polazna vrijednost: Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 5%.

Prelazna vrijednost: Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 20%.

Ciljna vrijednost: Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 50%.

Indikator rezultata:

- Realizovane sve aktivnosti definisane Rokovnikom za izvršenje zadataka Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore;
- Kreiran poseban odjeljak "SISTEM" na zvaničnoj internet stranici Uprave za statistiku;
- Uspostavljen poseban odjeljak "ZVANIČNA STATISTIKA" na internet stranicama drugih proizvođača zvanične statistike;

Aktivnost 1.1.1: Formiran »Stručni tim statističkog sistema Crne Gore«

Status: Realizovana

Stručni tim statističkog sistema Crne Gore je formiran *Odlukom o obrazovanju Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore*, broj: 01-041/24-4169/1 od 26.9.2024. godine. Imenovani su članovi predstavnika Uprave za statistiku i drugih proizvođača zvanične statistike. Zadaci Stručnog tima statističkog sistema, definisani Rokovnikom za izvršenje zadataka i uspješno su realizovani, kao dio kontinuirane aktivnosti koja se sprovodi tokom čitavog trajanja strategije.

Aktivnost 1.1.2: Broj održanih obuka u oblasti upravljanja kvalitetom za druge proizvođače zvanične statistike u cilju jačanja saradnje kroz promociju upravljanja kvalitetom.

Status: Realizovana

Broj održanih obuka nije samo kvantitativni pokazatelj, već i kvalitativni dokaz napretka u izgradnji održivog sistema upravljanja kvalitetom. U periodu 2024 - 2025. godine održano je sedam različitih obuka, radionica i prezentacija, koje su obuhvatile kombinaciju nacionalnih aktivnosti (organizovanih od strane Uprave za statistiku) i međunarodnih događaja (EUROSTAT), s direktnim doprinosom unapređenju sistema upravljanja kvalitetom:

1. **Prezentacija o obračunu finansijskih sredstava** u Godišnjem planu zvanične statistike (održana 24. aprila 2025. godine u okviru Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore);
2. **Realizovana obuka** (održana 06. juna 2025. godine u okviru Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore) sa ciljem jačanja institucionalnih kapaciteta i promocije principa upravljanja kvalitetom, **u okviru priprema za misiju procjene statističkog sistema Crne Gore od strane EUROSTAT-a (Peer Review)**;
3. **Međunarodna radionica u oblasti kvaliteta**, održana u februaru 2025. godine u Lisabonu (EUROSTAT);
4. **Obuka za samoprocjenu**, odnosno popunjavanje Upitnika o usaglašenosti sa statističkim zakonodavstvom i principima zvanične statistike;
5. **Obuke za METADATA sistem** - usmjerene na odgovorne osobe iz Uprave za statistiku i druge proizvođače zvanične statistike, koje su se odnosile na popunjavanje METADATA baze i generisanje Izveštaja o kvalitetu;
6. **ESTP kurs o Izveštajima o kvalitetu** - napredni kurs na kojem su, pored predstavnika Uprave za statistiku, učestvovali i predstavnici Instituta za javno zdravlje;

7. U organizaciji EUROSTAT-a realizovana on-line radionica za pripremu Peer Review-a.

Aktivnost 1.1.3: Broj objavljenih Saopštenja u cilju unapređenja vidljivosti rezultata drugih proizvođača zvanične statistike na web stranici koordinatora statističkog sistema, Uprave za statistiku u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Status: Realizovana

Drugi proizvođači zvanične statistike planirali su realizaciju 27 statističkih istraživanja shodno Godišnjem planu zvanične statistike za 2025. godinu, od kojih je u potpunosti realizovano 25, jedno je nerealizovano i jedno djelimično realizovano. Objavljivanje rezultata zvanične statistike realizovano je u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka za 2025. godinu.

KLJUČNA AKTIVNOST 1.2: Jačanje statističkog sistema za potrebe unapređenja statističkih registara i standarda

Indikator učinka: Primjena međunarodnih standarda u statističkim registrima

U cilju unapređenja statističkih registara i usklađivanja sa međunarodnim standardima, tokom 2025. godine realizovane su aktivnosti u skladu sa zahtjevima Regulative (EU) 2019/2152, čime je otpočelo uvođenje novih varijabli u statističke registre.

Paralelno s tim, sprovedena su dva statistička istraživanja koja su omogućila ažuriranje podataka za srednja i velika preduzeća, kao i preduzeća sa jedinicama u sastavu. Na osnovu dobijenih rezultata, obezbijedeni su ažurni podaci za ključne statističke jedinice: KAU (*Kind-of-Activity Unit*), grupe preduzeća i lokalne jedinice.

U okviru procesa harmonizacije sa EU standardima, poseban značaj dat je uvođenju nove varijable - geografskih koordinata, čime je dodatno unaprijeđen kvalitet i upotrebljivost statističkih podataka. Takođe, izvršeno je ažuriranje Statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava, čime je postavljen temelj za realizaciju budućih istraživanja u oblasti poljoprivrede.

Kao dio dalje modernizacije statističkog sistema, značajno je istaći primjenu nove Klasifikacije djelatnosti KD2025, koja se zvanično koristi od 1. januara 2026. godine.

Polazna vrijednost: Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 10%.

Prelazna vrijednost: Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 30%.

Ciljna vrijednost: Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 50%.

Indikator rezultata:

- Definisana »Zbirka statističkih izraza«;
- Definisane institucionalne jedinice po sektorima u cilju unapređenja statističkog poslovnog registra;

- Broj uvedenih novih varijabli u »Statistički Biznis Registar« u skladu sa Uredbom (EU) 2019/2152;
- Sproveden popis preduzeća sa georeferenciranjem adrese/lokacije preduzeća u skladu sa razvojem adresnog registra;
- Implementirana nova verzija »Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2.1«;
- Dalje unapređivanje »Statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava« kroz saradnju sa organima državne uprave za poslove iz oblasti poljoprivrede;
- Definisana nadležnost »Registra jedinica razvrstavanja« u skladu sa odredbama posebnih zakona kojima se uređuje ta aktivnost;
- Dalje unapređivanje »Registara prostornih jedinica« sa Upravom za katastar i državnu imovinu i jedinicama lokalne samouprave.

Aktivnost 1.2.1: Definisana »Zbirka statističkih izraza«

Status: Realizovana

Zbirka statističkih izraza je namijenjena profesionalnim statističarima, naučnim radnicima, studentima i drugim korisnicima rezultata zvanične statistike. Njeno korišćenje treba da doprinese otklanjanju teškoća na koje se nailazi pri upotrebi specifičnih statističkih termina, da podstakne i ubrza standardizaciju njihove upotrebe. Svrha Zbirke statističkih izraza je da se osigura da se isti statistički izrazi koriste u statističkoj proizvodnji i njeno ažuriranje vršiće se na godišnjem nivou. Zbirka statističkih izraza je pripremljena u skladu sa EUROSTAT-ovom Zbirkom termina i konceptata. Objavljena u januaru 2023. godine u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike (Izveštaj o sprovedenim konsultacijama). [Zbirka statističkih izraza](#) dostupna je na internet stranici Uprave za statistiku.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.2.1. Definisana »Zbirka statističkih izraza«.

Aktivnost 1.2.2: Definisane institucionalne jedinice po sektorima u cilju unapređenja statističkog poslovnog registra

Status: Nije realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana. Kako je Sporazum o saradnji između Uprave za statistiku, Ministarstva finansija i Centralne banke Crne Gore nakon usvajanja izmjena i dopunama Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, stupio na snagu 3. novembra 2025. godine, stekli su se uslovi za realizaciju aktivnosti definisanih ovim sporazumom. S tim u vezi, formiran je Odbor za upravljanje implementacijom ESA metodologije u oblasti statistike državnih finansija i EDP procedure u decembru 2025.godine čime se stvara preduslov za formiranje radnih timova na nivou sve tri institucije potpisnice sporazuma. Kako nije došlo do realizacije formiranja radnog tima po pitanju sektorizacije do kraja 2025.godine, ova aktivnost se nije započela u 2025. godini.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.2.2. Definisane institucionalne jedinice po sektorima u cilju unapređenja statističkog poslovnog registra

Aktivnost 1.2.3: Implementirana nova verzija "Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2.1"

Status: Realizovana

Glavni rezultat ove aktivnosti jeste usvajanje nove Klasifikacije djelatnosti - KD 2025 u Statistički poslovni registar. Klasifikacija, propisana Zakonom, počela je da se koristi u okviru statističkog sistema od 1. januara 2026. godine.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.2.3. Implementirana nova verzija "Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2.1".

Aktivnost 1.2.4: Dalje unapređivanje »Statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava« kroz saradnju sa organima državne uprave za poslove iz oblasti poljoprivrede

Status: Realizovana

U okviru intenzivnih priprema za **Popis poljoprivrede 2024. godine**, Uprava za statistiku je ostvarila značajne rezultate u izgradnji sveobuhvatnog i pouzdanog statističkog okvira. Kroz koordinisane aktivnosti i efikasno korišćenje dostupnih izvora podataka, postavljen je temelj za moderno, sveobuhvatno i precizno statističko praćenje poljoprivrede.

Formiran je sveobuhvatan okvir za Popis poljoprivrede 2024. godine, koji uključuje domaćinstva identifikovana putem Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova, gdje su prikupljeni i relevantni podaci o poljoprivredi. Korišćeni su svi dostupni administrativni izvori, čime je obezbijedena potpunost i ažurnost okvira. Omogućeno je uključivanje novih poljoprivrednih gazdinstava tokom trajanja samog popisa, što je značajno doprinijelo obuhvatu. Ostvarena je kontinuirana saradnja sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV), s ciljem pravovremenog identifikovanja i uključivanja svih relevantnih jedinica.

Nakon sprovedenog popisa, ažuriran je Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava (SRPG) - ključni alat za dalja istraživanja i planiranje politika u poljoprivredi. Ažurirani Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava sada predstavlja **pouzdan i funkcionalan okvir** za statistička istraživanja u poljoprivredi, kao i za potrebe drugih institucija i kreatora politika.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.2.4. Dalje unapređivanje »Statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava« kroz saradnju sa organima državne uprave za poslove iz oblasti poljoprivrede

Aktivnost 1.2.5: Dalje unapređenje Statističkog registra prostornih jedinica u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu i jedinicama lokalne samouprave

Status: Realizovana

U okviru strateških aktivnosti na unapređenju statističke infrastrukture, Uprava za statistiku je ostvarila značajne tehničke i operativne rezultate koji direktno doprinose jačanju kvaliteta i

preciznosti statističkih podataka, posebno u sektoru poljoprivrede i socijalnih statistika i demografije.

- **Implementacija GRID sistema** - omogućava prostorno precizno mapiranje statističkih jedinica i detaljnu prostornu analizu, čime se postavljaju temelji za naprednu geoprostornu statistiku.
- **Uvođenje DEGURBA klasifikacije** (klasifikacija područja prema stepenu urbanizacije) - obezbjeđuje usklađenost sa međunarodnim standardima i omogućava detaljnije razdvajanje podataka na urbana, prigradska i ruralna područja.
- **Dodjela geokoordinata poljoprivrednim gazdinstvima** - ključan iskorak u unapređenju kvaliteta podataka i spremnosti za razmjenu i analizu informacija u skladu sa zahtjevima međunarodnih organizacija i digitalnih platformi (npr. za potrebe slanja podataka iz oblasti poljoprivrede Eurostatu i FAO-u).
- **Priprema mapa za potrebe MICS istraživanja** - pruža logističku i analitičku podršku terenskim timovima, osigurava reprezentativnost uzorka i olakšava kontrolu kvaliteta tokom prikupljanja podataka.
- **Razvoj aplikacije za lociranje popisnih krugova** (za potrebe pilot MICS istraživanja) - inovativno digitalno rješenje koje unapređuje efikasnost terenskog rada i smanjuje prostor za grešku.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.2.5. Dalje unapređenje Statističkog registra prostornih jedinica u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu i jedinicama lokalne samouprave

Aktivnost 1.2.6: Pripremne aktivnosti za sprovođenje Popisa preduzeća sa georeferenciranjem adrese/lokacije preduzeća u skladu sa razvojem adresnog registra

Status: Djelimično realizovana

U 2025. godini izvršeno je georeferenciranje srednjih i velikih preduzeća u Statističkom poslovnom registru, čime je unaprijeđena prostorna identifikacija poslovnih subjekata i pripremljena osnova za narednu fazu aktivnosti.

Naredna faza aktivnosti podrazumijeva realizaciju administrativnog popisa preduzeća, na osnovu unaprijeđenih administrativnih izvora podataka Poreske uprave, sa planiranim završetkom do kraja 2027. godine, što je i predviđeno aktivnošću 1.2.2. u Akcionom planu za sprovođenje Strategije razvoja zvanične statistike 2024-2028, za period 2026-2027. godine.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.2.6. Pripremne aktivnosti za sprovođenje Popisa preduzeća sa georeferenciranjem adrese/lokacije preduzeća u skladu sa razvojem adresnog registra.

Aktivnost 1.2.7: Broj uvedenih novih varijabli u »Statistički Biznis Registar« u skladu sa Uredbom (EU) 2019/2152

Status: Realizovana

U Statistički biznis registar uvedeno je 15 novih varijabli, što predstavlja veću harmonizaciju u odnosu na Regulativu (EU) 2019/2152. Navedenim napretkom stvorena je mogućnost za proizvodnju novih podataka i postizanje veće usklađenosti sa evropskim standardima i definicijama u proizvodnji rezultata zvanične statistike.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 1.2.7. Broj uvedenih novih varijabli u »Statistički Biznis Registar« u skladu sa Uredbom (EU) 2019/2152.

Aktivnost 1.2.8: Definisana nadležnost »Registra jedinica razvrstavanja« u skladu sa zakonskim odredbama

Status: Realizovana

Rezultat ove aktivnosti je jasno definisana nadležnost razvrstavanja jedinica razvrstavanja u skladu sa zakonskim obavezama.

Naime, novim Zakonom o klasifikaciji djelatnosti, koji je usvojila Skupština Crne Gore 27. decembra 2025. godine i objavljen u „Sl. listu Crne Gore“, br. 160/25 od 30.12.2025. godine, po prvi put je jasno definisana nadležnost organa uprave nadležnog za poslove statistike za razvrstavanje djelatnosti, koje je Uprava za statistiku de facto obavljala i do momenta usvajanja novog zakona o klasifikaciji djelatnosti, ali takva nadležnost nije bila eksplicitno propisana ranijim zakonom ("Sl. list Crne Gore", br. 018/11 od 01.04.2011, 152/22 od 30.12.2022). Shodno članu 5 stav 2 novog zakona, u periodu od 01.01.2026. do 01.01.2027. godine Uprava za statistiku će vršiti poslove razvrstavanja djelatnosti, dok je članom 9 propisano da će od 01.01.2027. godine navedene poslove vršiti organ uprave nadležan za poslove poreza.

KLJUČNA AKTIVNOST 1.3 Unaprijediti saradnju sa davaocima podataka/izvještajnim jedinicama

Indikator učinka: Broj prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka

Tokom 2025. godine uvedena je CAPI metoda za sprovođenje sljedećih statističkih istraživanja:

- Istraživanje višestrukih indikatora - MICS7 (razvijene dvije aplikacije);
- Istraživanje o potrošnji energenata u sektoru domaćinstava i
- Anketa o radnoj snazi (ARS).

Polazna vrijednost: Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 3% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka.

Prelazna vrijednost: Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 5% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka.

Ciljna vrijednost: Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 10% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka.

Indikator rezultata:

- Izrađena „Analiza postojećih i potencijalnih administrativnih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike“;
- Broj istraživanja koja primjenjuju metod CAPI i CAWI.

Aktivnost 1.3.1: Izrađena i u kontinuitetu ažurirana „Analiza postojećih i potencijalnih administrativnih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike“

Status: Realizovana

Uprava za statistiku je u saradnji sa drugim proizvođačima pripremila *Analizu postojećih i potencijalnih administrativnih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike*, i na taj način mapirala administrativne izvore podataka unutar sistema zvanične statistike u cilju integracije podataka iz različitih izvora. Ova analiza se odnosi na korišćenje administrativnih izvora podataka u sistemu zvanične statistike i pruža uvid u stanje postojećih administrativnih izvora podataka, za proizvodnju zvanične statistike, kao i pristup za ažuriranje potencijalnih izvora podataka u statističke svrhe. Svrha analize je smanjenje opterećenja ispitanika i statističara, kako bi se izbjeglo ponavljanje zahtjeva za dostavu podataka, što je u skladu sa principima zvanične statistike i Kodeksom prakse evropske statistike. Kao rezultat ove analize pokrenuta je inicijativa za formalizovanje saradnje sa Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine. Analiza je pripremljena u saradnji sa drugim proizvođačima (Izveštaj o sprovedenim konsultacijama).

Na ovu temu održan je sastanak sa predstavnicima UN Montenegro i UNICEF-a, koji su predložili saradnju sa njihovim konsultantima na projektu u Ministarstvu javne uprave, a sve u cilju zajedničkog rada na identifikaciji, standardizaciji, sistematizaciji baza podataka/registra i razmjeni podataka između njih.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.3.1. Definisana „Analiza postojećih i potencijalnih administrativnih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike“.

Aktivnost 1.3.2: Broj istraživanja koja primjenjuju metod CAPI i CAWI

Status: Realizovana

Modernizacija prikupljanja podataka unapređuje efikasnost, povećava kvalitet i smanjuje opterećenje izvještajnih jedinica. U 2025. godini uvedena je CAPI metoda prikupljanja podataka u tri statistička istraživanja, čime je broj istraživanja koja koriste ove metode porastao sa 14 na 17.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 1.3.2. »Broj istraživanja koja će primijeniti metodu prikupljanja podataka CAPI i CAWI«.

OPERATIVNI CILJ 2. JAČANJE SISTEMA ZVANIČNE STATISTIKE KROZ PUNU IMPLEMENTACIJU PLANIRANIH LJUDSKIH RESURSA I PROSTORNIH KAPACITETA

Realizacija Operativnog cilja 2. predstavlja povećanje i stalni razvoj ljudskih kapaciteta. Kako bi se osigurala kvalitetna zvanična statistika i održivost statističke proizvodnje, neophodno je planirati kadrovske resurse, jačati kompetencije i prilagoditi se modernim izazovima poput vještačke inteligencije.

Tabela 8. Stepen realizacije indikatora učinka Operativnog cilja 2.

RB	INDIKATOR UČINKA	Polazna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2024. godine	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2025. godine	TREND	Prelazna vrijednost 2026.	Ciljna vrijednost 2028.
1.	Broj zaposlenih u Upravi za statistiku	96 zaposlenih od 169 definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku	Na kraju 2024. godine ukupan broj zaposlenih u Upravi za statistiku je 103 lica	Na kraju 2025. godine ukupan broj zaposlenih u Upravi za statistiku je 94 lica		107 zaposlenih od 169 definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku	117 zaposlenih od 169 definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku
2.	Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina	Nije definisan "Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina"	Izrađen dokument "Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina"	Izrađen dokument "Godišnji plan obuka za sticanje statističkih znanja i vještina za 2025. godinu"		Kreiran program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina	Realizacija programa obuka za sticanje statističkih znanja i vještina
3.	Adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku	Nije obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Upravi za statistiku	Uprava za statistiku i dalje nema trajno riješeno pitanje prostornog kapaciteta	Uprava za statistiku i dalje nema trajno riješeno pitanje prostornog kapaciteta		Obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Upravi za statistiku	Obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Upravi za statistiku i kontinuirano stvaranje kvalitetnog radnog okruženja

Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 1. sa rokom završetka u 2025. godini, koje su doprinijele unapređenju zvanične statistike unutar statističkog sistema predstavljene su u nastavku izvještaja.

KLJUČNA AKTIVNOST 2.1: Jačanje stručnih i kadrovskih kapaciteta u svim organizacionim jedinicama unutar sistema zvanične statistike

Indikator učinka: Broj zaposlenih u Upravi za statistiku

Na dan 31. decembra 2025. godine, Uprava za statistiku ima ukupno 94 zaposlena, od čega je 69 žena i 25 muškaraca.

Uprkos izazovima prirodne fluktuacije kadrova tokom godine, Uprava zadržava stabilan broj zaposlenih, zahvaljujući planskom pristupu upravljanju ljudskim resursima i strateškom kadrovskom planiranju.

U cilju održavanja efikasnosti i kvaliteta rada, usvojen je Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku, kojim će se dodatno ojačati kadrovsko planiranje. Poseban fokus biće na jačanju kadrova u oblastima upravljanja kvalitetom, praćenja nacionalnih i međunarodnih indikatora, diseminacije i odnosa s javnošću, ljudskih resursa i razvoja vještačke inteligencije.

Kao primjer dobre prakse, ističe se sprovođenje **Analize istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih** u IV kvartalu 2025. godine. Ovaj pristup omogućava donošenje odluka u pravcu zadržavanja i motivacije zaposlenih, u skladu sa savremenim principima upravljanja ljudskim resursima.

Ulaganje u kontinuiranu edukaciju zaposlenih ostaje prioritet Uprave, s ciljem unapređenja stručnih znanja i vještina, kao i osnaživanja profesionalnih kapaciteta za odgovore na sve zahtjevnije zadatke i izazove.

Polazna vrijednost: 96 zaposlenih od 169 ukupno definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku;

Prelazna vrijednost: 107 zaposlenih od 169 ukupno definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku;

Ciljna vrijednost: 117 zaposlenih od 169 ukupno definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku.

Indikator rezultata:

- Izmijenjen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku sa jačanjem ljudskih kapaciteta naročito unutar jedinica u oblastima upravljanja kvalitetom, praćenje nacionalnih i međunarodnih indikatora, diseminacije i odnosa sa javnošću, ljudskih resursa i vještačke inteligencije.

Aktivnost 2.1.1: Izmijenjen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku sa jačanjem ljudskih kapaciteta unutar jedinica u oblastima upravljanja kvalitetom, praćenje nacionalnih i međunarodnih indikatora, diseminacije i odnosa sa javnošću, ljudskih resursa i vještačke inteligencije.

Status: Realizovana

Vlada Crne Gore je na sjednici od 4.12.2025. godine usvojila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku br: 01-070/25-4605/1 od 08.12.2025. godine. Ovim Pravilnikom utvrđuju se službenička radna mjesta za 169 izvršilaca (isto kao i u starom Pravilniku). Trenutno su popunjena 94 radna mjesta.

U skladu sa Uredbom o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poslova u organima državne uprave („Sl. list Crne Gore“, br. 13/19, 109/23, 97/25), ovim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku, utvrđena je organizacija u cilju efikasnijeg i efektivnijeg ostvarivanja procesa rada u Upravi za statistiku, prema kojoj se poslovi organizuju u okviru šest Sektora:

- Sektor za makroekonomske statistike, nacionalne račune i cijene;
- Sektor statistike poljoprivrede, ribarstva, životne sredine i šumarstva;
- Sektor poslovnih statistika, statističkih registara i klasifikacija;
- Sektor socijalnih statistika i demografije;
- Sektor za informatičku obradu podataka i
- Sektor za koordinaciju statističkih izvora podataka i međunarodnu saradnju.

Jedno odjeljenje: Odjeljenje za diseminaciju statističkih podataka i upravljanje kvalitetom i jedna Služba: Služba za opšte, kadrovske poslove, javne nabavke i finansije.

Za navedenu aktivnost pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 2.1.1. » Izmijenjen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku«.

Aktivnost 2.1.2: Izrađen dokument „Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina“ (plan i realizacija obuka za: korisnike/ce, novozaposlene, anketare, kao i za sticanje ključnih vještina komunikacije i javnog nastupa zaposlenih, IT kadar za primjenu nove digitalne transformacije i grafički dizajn).

Status: Realizovana

Uprava za statistiku, u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike, pripremila je „Višegodišnji program obuka za sticanje znanja i vještina“. Osnovna svrha ovog programa je da olakša prilagođavanje novih lica u sistemu zvanične statistike, posebno kroz upoznavanje sa glavnim djelokrugom rada i specifičnostima statističke proizvodnje.

Za 2025. godinu izrađen je i realizovan **Godišnji plan obuka za sticanje statističkih znanja i vještina**, sa posebnim fokusom na edukaciju zaposlenih i anketara, s ciljem jačanja njihovih statističkih kompetencija. Plan obuka definiše prioritete i potrebe u edukaciji, usklađene sa organizacijom rada i ključnim kompetencijama neophodnim za unapređenje statističke proizvodnje. Plan je sadržao dva modula:

Modul 1 - Obuke za anketare I Modul 2 - ESTP kursevi (Evropski statistički program obrazovanja).

Obuke su se sprovodile u skladu sa definisanim prioritetima i raspoloživim resursima, s ciljem kontinuiranog unapređenja stručnih znanja zaposlenih i anketara, kao i osiguranja visoke kvalitete statističkih proizvoda u skladu sa evropskim standardima i praksama.

Realizacijom **Godišnji plan obuka za sticanje statističkih znanja i vještina za 2025. godinu** značajno je unaprijeđena stručna osposobljenost zaposlenih i anketara, što je rezultiralo efikasnijom koordinacijom i poboljšanom komunikacijom. Takođe, podignut je kvalitet rezultata zvanične statistike i stvoreni su uslovi za dugoročnu stratešku saradnju.

Za navedenu aktivnost pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 2.1.2. »Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina«

Aktivnost 2.3.1: Obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku.

Status: Nije realizovana

Uprava za statistiku i dalje nema trajno riješeno pitanje prostornog kapaciteta. Aktivnosti službenika i dalje se odvijaju u dosta suženom radnom prostoru.

Za navedenu aktivnost pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 2.3.1. »Obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku«.

OPERATIVNI CILJ 3. NASTAVAK USKLAĐIVANJA SA STANDARDIMA EU I PREPORUKAMA MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA I SARADNJE U OBLASTI ZVANIČNE STATISTIKE

Realizacija Operativnog cilja 3. predstavlja kontinuitet primjene međunarodnih i nacionalnih metodoloških statističkih standarda.

Tabela 9. Stepen realizacije indikatora učinka Operativnog cilja 3.

RB	INDIKATOR UČINKA	Polazna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2024. godine	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2025. godine	TREND	Prelazna vrijednost 2026.	Ciljna vrijednost 2028.
1.	Usklađivanje pravnih propisa s pravnom tekovinom EU	Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 60%	Utvrđen predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike	Postignut je veći nivo metodološke usklađenosti svih statističkih istraživanja sa pravnom tekovinom EU, koja obuhvata oko 500 regulativa i metodoloških uputstava iz oblasti zvanične statistike		Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 80%	Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 98%

2.	Ispunjenje završnih mjerila pregovaračkog Poglavlja 18. Statistika	Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 50%	Definisana Mapa puta za ispunjenje preostalih obaveza pregovaračkog procesa u Poglavlju 18. Statistika, sa posebnim osvrtom na završna mjerila	Izvršen je transfer nadležnosti za proizvodnju statistike vladinih finansija (GFS) sa Ministarstva finansija na Upravu za statistiku		Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 80%	Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 98%
3.	Dostupnost rezultata zvanične statistike Crne Gore u bazama EUROSTAT-a i UN-a	Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 60%	Djelimični napredak	Realizovano 200 od 206 planiranih istraživanja, što predstavlja 97% ukupno planiranih aktivnosti.		Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 70%	Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 80%

Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 3. sa rokom završetka u 2025. godini, koje su doprinijele unapređenju zvanične statistike unutar statističkog sistema predstavljene su u nastavku izvještaja.

KLJUČNA AKTIVNOST 3.1: Dalja primjena međunarodnih i nacionalnih metodoloških (statističkih) standarda

Indikator učinka: Usklađivanje pravnih propisa s pravnom tekovinom EU

Pravni okvir u oblasti zvanične statistike se sastoji od pravnih akata koji su direktno primjenljivi u državama članicama, kao što su Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta Evrope i Odluke i Uredbe Evropske komisije. Pravni okvir zvanične statistike sadrži i niz metodoloških priručnika i uputstava za različite statističke oblasti, kao što su poljoprivreda, ekonomske, društvene i socijalne statistike. Međunarodni ugovori i međunarodni standardi, kao što je Kodeks prakse evropske statistike, obezbjeđuju dalju osnovu za statističku proizvodnju. Dalja primjena međunarodnih i nacionalnih metodoloških statističkih standarda je mjera koju će proizvođači zvanične statistike slijediti i u narednom petogodišnjem periodu.

U skladu sa strateškim opredjeljenjem Vlade Crne Gore, a uz ispunjenje preduslova koji se tiču ljudskih, finansijskih i prostornih kapaciteta, procjena Uprave za statistiku je da se Poglavlje 18 - Statistika privremeno može zatvoriti 2026. godine.

Polazna vrijednost: Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 60%.

Prelazna vrijednost: Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 80%.

Ciljna vrijednost: Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 98%.

Indikator rezultata:

- Ažurirana informacija o nivou ispunjenosti EU Acquia u pregovaračkom Poglavlju 18. Statistika, u odnosu na definisanu Pregovaračku poziciju;
- Ažuriranje nacionalnih metodologija za statistička istraživanja shodno najboljoj međunarodnoj praksi;
- Intenziviranje učešća u nacionalnim i međunarodnim radnim tijelima usmjerenim na razvoj zvanične statistike.

Aktivnost 3.1.1: Ažurirana informacija o nivou ispunjenosti EU Acquia u pregovaračkom Poglavlju 18. Statistika u odnosu na definisanu Pregovaračku poziciju

Status: Realizovana

Cilj izrade ove informacije je kvantifikacija aktuelne pravne tekovine EU, prepoznavanje trenutnih izazova i sagledavanje potrebe za izmjenom Pregovaračke pozicije, sa ciljem formalizacije trenutnih nekonzistentnosti.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 3.1.1. Ažurirana informacija o nivou ispunjenosti EU Acquia u pregovaračkom Poglavlju 18. Statistika u odnosu na definisanu Pregovaračku poziciju.

Aktivnost 3.1.2: Utvrđivanje Predloga zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike

Status: Realizovana

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike pripremljen je na inicijativu predstavnika Ministarstva finansija. Povodom toga, formirana je Radna grupa sastavljena od predstavnika Ministarstva finansija, Centralne banke Crne Gore, Uprave za statistiku i nevladinog sektora.

Izmjene i dopune Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike objavljene su u Službenom listu Crne Gore.

U okviru ovog procesa izvršen je transfer nadležnosti za proizvodnju statistike državnih finansija (GFS) sa Ministarstva finansija na Upravu za statistiku. Time je obezbijeđena pravna osnova za proizvodnju GFS statistike kroz usvajanje pomenutog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.1.2 Utvrđivanje predloga Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike.

Aktivnost 3.1.3: Edukacija kadra i jačanje ljudskih resursa Uprave za statistiku za proizvodnju statistike državnih finansija

Status: Realizovana

Tokom 2025. godine sprovedena je edukacija kadrova Uprave za statistiku, Ministarstva finansija i Centralne banke Crne Gore vezane za proizvodnju statistike državnih finansija kroz ESTP kurseve. Održana su dva kursa na temu „Statistika državnih finansija i procedure prekomjernog

deficita“ i to prvi online u periodu 13 - 17. januar 2025. i 03 - 07. mart 2025. godine na kojima su učestvovali predstavnici Uprave za statistiku (1) i predstavnici Centralne banke Crne Gore (1) i Ministarstva finansija (1), dok je drugi kurs održan u Luksemburgu u periodu od 16 - 20. juna 2025. godine i 24 - 28. novembar 2025. godine, koji je pohađao jedan zaposleni Uprave za statistiku.

Tokom 2025. godine održane su **tri ekspertske misije** kroz GRANT projekat IPA 2022 MB S.P 1.1 GFS EDP tokom kojih je intenzivno rađeno na edukaciji učesnika ispred Uprave za statistiku, Centralne banke Crne Gore i Ministarstva finansija kroz direktnu primjenu ESA 2010 metodologije pri proizvodnji statistike državnih finansija: I misija 24. februar 2025 - 05. mart 2025. godine; II misija 30. jun 2025 - 04. jul 2025. godine i III misija 23. oktobar 2025 - 31. oktobar 2025. godine.

Pored ESTP kurseva, tokom 2025. godine održane su tri ekspertske misije u okviru grant projekta IPA 2022 mb S.P 1.1 GFS EDP, kroz koje je sprovedena intenzivna edukacija učesnika iz Uprave za statistiku, Centralne banke Crne Gore i Ministarstva finansija. Fokus misija bio je na direktnoj primjeni ESA2010 metodologije u proizvodnji statistike državnih finansija.

Realizovane su ekspertske misije u terminima 24. februar - 5. mart 2025. godina i 30. jun - 4. jul 2025. godina.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.1.3 Edukacija kadra i jačanje ljudskih resursa Uprave za statistiku za proizvodnju statistike državnih finansija

Aktivnost 3.1.4: Ažuriranje nacionalnih metodologija za statistička istraživanja shodno najboljoj međunarodnoj praksi

Status: Realizovana

Aktivnost 3.1.4. uspješno je i u potpunosti realizovana za statističke oblasti koje su bile definisane planom aktivnosti za 2024. i 2025. godinu. Ažuriranjem metodologija obuhvaćenih ovim planom obezbijeđeno je njihovo usklađivanje sa važećim međunarodnim i EU standardima.

Ažuriranje metodologija predstavlja kontinuiranu aktivnost u okviru razvoja zvanične statistike. U skladu sa Akcionim planom za realizaciju Strategije razvoja zvanične statistike 2024-2028, u periodu 2026 - 2027. godine planiran je nastavak ažuriranja metodologija, ne samo za statistička istraživanja koja sprovodi Uprava za statistiku, već i za metodologije ostalih proizvođača zvanične statistike. Ove aktivnosti definisane su i planom rada Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore, čime se obezbjeđuje koordinisan i sistemski pristup daljem unapređenju metodološkog okvira. Realizacijom aktivnosti obezbijeđen je jedinstven, ažuriran i transparentan metodološki okvir za sprovođenje statističkih istraživanja.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.1.4 Ažuriranje nacionalnih metodologija za statistička istraživanja shodno najboljoj međunarodnoj praksi.

Aktivnost 3.1.5: Intenziviranje učešća u nacionalnim i međunarodnim radnim tijelima usmjerenim na razvoj zvanične statistike

Status: Realizovana

Uprava za statistiku Crne Gore ostvarila je značajne rezultate u oblasti edukacije kadra, unapređenja metodologije i razmjene iskustava sa međunarodnim partnerima. Realizovane su brojne obuke, misije i studijske posjete u saradnji sa međunarodnim ekspertima kroz IPA, PLAC i GIZ projekte. Ove aktivnosti doprinijele su unaprjeđenju kvaliteta zvanične statistike, naročito u oblastima nacionalnih računa, državnih finansija, životne sredine i statistike životnog standarda.

Tokom izvještajnog perioda realizovano je ukupno 206 događaja sa 250 učesnika. Struktura događaja bila je sljedeća:

- seminari i radne grupe: 133 događaja (150 učesnika);
- sastanci statističkih projekata: 11 događaja (16 učesnika);
- drugi događaji: 18 događaja (27 učesnika);
- kursevi obuke: 34 događaja (47 učesnika);
- radne grupe (task forces): 10 događaja (10 učesnika).

Drugi proizvođači zvanične statistike - Od ukupnog broja navedenih statističkih događaja, ostali proizvođači zvanične statistike prisustvovali su na ukupno 20 događaja sa 20 učesnika.

Takođe, tokom 2025. godine, tri zaposlena su prošla stručno usavršavanje u periodu od 3.02.-29.04. 2025. na sljedeće teme: Quality and Peer Reviews improvement actions (Luxembourg), Demographic Analyses and Population Projections (Varšava, Poljska) i Programming IT applications (Katowice, Poljska).

Realizovan je kurs „Understanding Mis- and Disinformation“, koji je organizovala Britanska ambasada (UK Government - Cabinet Office Communication) u Podgorici. Kurs je trajao šest nedjelja i pohađala su ga četiri zaposlena.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.1.4 Intenziviranje učešća u nacionalnim i međunarodnim radnim tijelima usmjerenim na razvoj zvanične statistike.

KLJUČNA AKTIVNOST 3.2: Dalja primjena međunarodnih i nacionalnih metodoloških (statističkih) standarda

Indikator učinka: Intenziviranje aktivnosti u cilju ispunjenja pregovaračkih završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika

Polazna vrijednost: Otvoreno Poglavlje 18. Statistika.

Prelazna vrijednost: Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 80%.

Ciljna vrijednost: Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 98%.

Indikator rezultata:

- Definisana Mapa puta za ispunjenje preostalih obaveza pregovaračkog procesa u Poglavlju 18. Statistika, sa posebnim osvrtom na završna mjerila.

Aktivnost 3.2.1: Definisana "Mapa puta za ispunjenje preostalih obaveza pregovaračkog procesa u Poglavlju 18. Statistika, sa posebnim osvrtom na završna mjerila"

Status: Realizovana

Izrada Mape puta predstavlja plan aktivnosti usmjerenih na ispunjenje završnih mjerila u okviru pregovaračkog Poglavlja 18 - Statistika, sa posebnim naglaskom na oblast nacionalnih računa. Međutim, napredak u svim statističkim oblastima predstavlja neophodan preduslov za uspješnu implementaciju aktivnosti definisanih ovim dokumentom.

Aktivnosti predviđene Mapom puta podrazumijevaju sveobuhvatno usklađivanje različitih statističkih oblasti, čiji su rezultati ključni za postizanje pune usklađenosti statistike nacionalnih računa, na osnovu koje su i definisana završna mjerila za zatvaranje poglavlja.

U tom kontekstu, tokom izvještajnog perioda realizovane su sljedeće ključne aktivnosti:

- **sprovedena je benčmark revizija godišnjeg i kvartalnog BDP-a** za period 2006 - 2023. godine, što predstavlja značajan korak u unapređenju kvaliteta nacionalnih računa;
- **uspješno je realizovan Popis poljoprivrede**, a podaci su dostavljeni EUROSTAT-u u skladu sa propisanim rokovima i tehničkim zahtjevima za format i kvalitet;
- **postignut je visok nivo usklađenosti sa Kodeksom prakse evropske statistike**. Većina preporuka iz evaluacione misije, koje su imale rok realizacije do 2025. godine, je uspješno implementirana;
- **napredak u oblasti statistike kontinuirano se prati** kroz Godišnji izvještaj o napretku, sa posebnim osvrtom na ostvarene rezultate i preostale izazove u okviru Poglavlja 18 - Statistika.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.2.1 Definisana Mapa puta za ispunjenje preostalih obaveza pregovaračkog procesa u Poglavlju 18. Statistika, sa posebnim osvrtom na završna mjerila.

KLJUČNA AKTIVNOST 3.3: Veća dostupnost rezultata zvanične statistike Crne Gore u bazama EUROSTAT-a i UN-a

Indikator učinka: Dostupnost rezultata zvanične statistike Crne Gore u bazama EUROSTAT-a i UN-a

Polazna vrijednost: Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 60%.

Prelazna vrijednost: Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 70%.

Ciljna vrijednost: Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 80%.

Indikator rezultata:

- Planiranje statističkih istraživanja na osnovu potreba međunarodnih i nacionalnih korisnika;

- Edukacija kadra za kompilaciju i diseminaciju nacionalnih i međunarodnih indikatora u nadležnosti Uprave za statistiku;
- Proizvodnja indikatora za potrebe ispunjenja međunarodnih obaveza i izvještavanja na EU i UN nivou u nadležnosti Uprave za statistiku;
- Broj novih istraživanja u sistemu zvanične statistike, koji zadovoljavaju potrebe međunarodnih i nacionalnih korisnika.

Aktivnost 3.3.1: Planiranje statističkih istraživanja na osnovu potreba međunarodnih i nacionalnih korisnika

Status: Realizovana

Radi izvršenja Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godina, za svaku kalendarsku godinu donosi se Godišnji plan zvanične statistike. Godišnjim planom zvanične statistike za 2025. godinu planirana je realizacija 206 statističkih istraživanja.

Oblast zvanične statistike, shodno Godišnjem planu zvanične statistike za 2025. godinu, podijeljena je u pet statističkih domena. U skladu sa tim planirana je realizacija 206 statističkih istraživanja: Demografija i socijalne statistike (54); Ekonomske statistike (82); Sektorske statistike (58); Životna sredina (10) i Indikatori održivog razvoja (2).

Posebno ističemo, saradnju Uprave za statistiku i UNICEF-a, u realizaciji šestog po redu Istraživanja višestrukih pokazatelja stanja djece i žena u Crnoj Gori (MICS - Multiple Indicator Cluster Survey), koje predstavlja međunarodno priznato i uporedivo istraživanje za prikupljanje podatka o položaju djece, žena i porodica u Crnoj Gori. Istraživanje se sprovodi nad opštom populacijom i posebno istraživanje nad romskom populacijom.

MICS istraživanje je razvijeno od strane UNICEF-a i sprovodi se u više od 100 zemalja, a u Crnoj Gori od 1997. godine. Omogućava pouzdano, objektivno i međunarodno uporedivo mjerenje uslova u kojima djeca i porodice žive u skladu sa međunarodno priznatim etičkim standardima koji podrazumijevaju povjerljivost, zaštitu ispitanika i podataka i dobrovoljnost učešća. Prethodno MICS istraživanje sprovedeno je 2018. godine.

Podaci dobijeni kroz MICS koriste se za planiranje i unapređenje politika i programa u oblastima zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite i prava djece i žena, s ciljem poboljšanja kvaliteta života svih građana, posebno djece.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.3.1 Planiranje statističkih istraživanja na osnovu potreba međunarodnih i nacionalnih korisnika.

Aktivnost 3.3.2: Edukacija kadra za kompilaciju i diseminaciju nacionalnih i međunarodnih indikatora u nadležnosti Uprave za statistiku

Status: Realizovana

U okviru **Višegodišnjeg programa obuka za sticanje statističkih znanja i vještina**, posebna pažnja posvećena je diseminaciji i kompilaciji statističkih podataka i međunarodnih indikatora, s ciljem unapređenja kvaliteta, uporedivosti i dostupnosti statističkih informacija. Kao rezultat,

unaprijeđeni su kapaciteti za kompilaciju i diseminaciju podataka, poboljšana je metodološka usklađenost sa međunarodnim standardima, te povećana vidljivost i prepoznatljivost Uprave za statistiku u međunarodnom statističkom sistemu. Dugoročno, ovi rezultati doprinose održivom razvoju zvanične statistike i boljem informisanju donosilaca odluka i šire javnosti. Višegodišnji program obuka nastao je kao rezultat rada imenovanog tima za pripremu, a u toku izrade obavljene su i konsultacije sa svim načelnicima koji su ukazali na potrebe i značaj edukativnih programa. Dokument je i usvojen na stručnom kolegijumu 10.03.2025. godine.

Na osnovu **Višegodišnjeg programa obuka za sticanje statističkih znanja i vještina** izrađuje se **Godišnji plan obuka za sticanje statističkih znanja i vještina**, kojim se utvrđuju prioriteti i potrebe za obukama, u skladu sa organizacijom rada, sistematizacijom radnih mjesta i kompetencijama neophodnim za unapređenje statističke proizvodnje. **Godišnji plan obuka za 2025. godinu** predstavlja instrument za jačanje profesionalnih kapaciteta zaposlenih u sistemu zvanične statistike Crne Gore. Plan obuhvata ciljana stručna usavršavanja usklađena sa evropskim standardima i zahtjevima moderne statističke proizvodnje. Plan uključuje dva ključna modula:

Modul 1 - Obuke za anketare i Modul 2 - ESTP kursevi (Evropski statistički program obrazovanja).

Obuke se sprovode prema prioritetima i dostupnim resursima, s ciljem unapređenja znanja zaposlenih i osiguranja kvaliteta statističkih proizvoda u skladu sa evropskim praksama.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.3.2 Edukacija kadra za kompilaciju i diseminaciju nacionalnih i međunarodnih indikatora u nadležnosti Uprave za statistiku.

Aktivnost 3.3.3: Proizvodnja indikatora za potrebe ispunjenja međunarodnih obaveza i izvještavanja na EU i UN nivou u nadležnosti Uprave za statistiku (aktivnost u kontinuitetu).

Status: Realizovana

[Godišnjim planom zvanične statistike za 2025. godinu](#) bilo je planirano ukupno 206 statističkih istraživanja. Od tog broja, realizovana su 198 istraživanja, što predstavlja 96% ukupno planiranih aktivnosti.

Uprava za statistiku redovno šalje EUROSTAT-u rezultate zvanične statistike iz 57 domena, odnosno statističkih oblasti.

Tokom 2025. godine, Uprava za statistiku je dostavila podatke iz 50 statističkog domena, odnosno 323 različita skupa podataka (datasetova) EUROSTAT-u putem EDAMIS portala uključujući i metapodatke.

Posebno se ističe da se podaci iz oblasti nacionalnih računa, kratkoročnih poslovnih statistika (STS), statistike cijena, kao i odabrani podaci iz statistike spoljne trgovine i poljoprivredne statistike, dostavljaju u skladu sa evropskim standardima, u SDMX formatu (Statistical Data and Metadata eXchange).

Uprava za statistiku kontinuirano radi na proširenju obima podataka koji se dostavljaju EUROSTAT-u, kako u pogledu broja statističkih domena, tako i u pogledu broja skupova podataka.

Pored podataka, redovno se dostavljaju i metapodaci o statističkim istraživanjima, putem aplikacije ESS MH (European Statistical System Metadata Handler), koju je razvio EUROSTAT. Prilikom dostavljanja metapodataka, primjenjuju se propisani standardi:

- SIMS (Single Integrated Metadata Structure) i
- ESMS (Euro SDMX Metadata Structure).

Ovim aktivnostima osigurava se visok nivo usklađenosti sa zahtjevima evropskog statističkog sistema, kao i transparentnost, kvalitet i interoperabilnost dostavljenih podataka i metapodataka.

Tokom 2025. godine, Uprava za statistiku značajno je unaprijedila dostupnost rezultata zvanične statistike u međunarodnim bazama podataka, posebno u okviru indikatora održivog razvoja Ujedinjenih nacija (UN SDG).

Dana 31. januara 2025. godine, Uprava je Kancelariji za održivi razvoj dostavila 17 statističkih indikatora u cilju ažuriranja nacionalne platforme za praćenje održivog razvoja <https://www.sdgmontenegro.me/>. Ovi podaci obuhvataju oblasti siromaštva, zdravlja, obrazovanja, jednakosti, potrošnje, održive proizvodnje i globalnog partnerstva.

Pored toga, 26. februara 2025. godine dostavljen je i stepen realizacije ciljeva održivog razvoja iz nadležnosti Uprave za statistiku, u skladu sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja (NSOR). Podaci se odnose na više ciljeva (COR 3, 5, 8, 17), uključujući i one koji se trenutno obrađuju ili se planiraju prikupiti putem MICS7 istraživanja u saradnji sa UNICEF-om.

Uprava za statistiku, takođe, razmatra mogućnosti unapređenja razvrstavanja podataka (npr. po polu), kao i tehničke uslove za proizvodnju rezultata zvanične statistike za pojedine indikatora koji su još u fazi razvoja. Neki od indikatora nijesu u nadležnosti Uprave za statistiku, dok za pojedine indikatore nedostaju podaci ili je potrebna ekspertska pomoć za njihovu izradu.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 3.3.3 Proizvodnja indikatora za potrebe ispunjenja međunarodnih obaveza i izvještavanja na EU i UN nivou u nadležnosti Uprave za statistiku.

Aktivnost 3.3.4: Broj novih istraživanja u sistemu zvanične statistike, koji zadovoljavaju potrebe međunarodnih i nacionalnih korisnika

Status: Realizovana

Rezultati zvanične statistike, kao finalni proizvod statističke proizvodnje, predstavljaju osnovu za poređenje sa drugim zemljama i ključni su alat za kreiranje politika zasnovanih na podacima. Fokus proizvođača zvanične statistike u narednom periodu biće usmjeren na uvođenje novih statističkih istraživanja, posebno onih za koja postoji neposredan interes korisnika podataka, a koja su od značaja na nacionalnom i evropskom nivou.

U skladu sa tim, [Godišnjim planom zvanične statistike za 2025. godinu](#) planirana su sljedeća probna i nova statistička istraživanja:

Probna statistička istraživanja (28) - Ova istraživanja se sprovode kada je potrebno izvršiti procjenu metodologije ili kvaliteta izvora podataka prije njihove pune integracije u redovnu statističku proizvodnju (Uprava za statistiku: 25 istraživanja; Centralna banka Crne Gore: dva istraživanja; Institut za javno zdravlje Crne Gore: jedno istraživanje. Probna istraživanja su planirana u statističkim domenima: Demografija i socijalne statistike: pet; Ekonomske statistike: 12; Sektorske statistike: 8; Statistika životne sredine: tri.

Nova istraživanja se uvode u cilju obuhvatanja tema od posebnog značaja za korisnike podataka, kao i u cilju usklađivanja sa međunarodnim statističkim zahtjevima i preporukama. U nadležnosti Uprave za statistiku, planirana su sljedeća nova istraživanja:

- Potrošnja energenata u sektoru domaćinstava i
- Istraživanje višestrukih pokazatelja (MICS) - u saradnji sa međunarodnim partnerima.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 3.3.4 Broj novih istraživanja u sistemu zvanične statistike, koji zadovoljavaju potrebe međunarodnih i nacionalnih korisnika.

OPERATIVNI CILJ 4. DIGITALNA TRANSFORMACIJA STATISTIČKE PROIZVODNJE UZ UNAPREĐENJE IT BEZBJEDNOSTI

Realizacija **Operativnog cilja 4** predstavlja ključni korak ka **digitalnoj transformaciji sistema zvanične statistike**, sa ciljem modernizacije i unapređenja statističke proizvodnje, obrade, diseminacije i pristupa rezultatima zvanične statistike

Ova transformacija obuhvata **sveobuhvatne promjene u načinu rada, organizacionim strukturama, upotrebi tehnologije i pristupu korisnicima**, čime se postavljaju temelji za **potpuno novi model pružanja statističkih usluga** - efikasniji, transparentniji i usklađen sa savremenim digitalnim standardima i očekivanjima korisnika.

Digitalna transformacija sistema zvanične statistike omogućava:

- automatizaciju procesa prikupljanja i obrade podataka;
- veću integraciju različitih izvora podataka (administrativni i novi izvori);
- unapređeno korisničko iskustvo kroz digitalne platforme;
- sigurnu i brzu diseminaciju podataka u realnom vremenu;
- jačanje kapaciteta za napredne analize i vizualizaciju podataka.

Realizacija ovog cilja je u skladu sa širim evropskim i međunarodnim trendovima digitalizacije i predstavlja ključnu komponentu modernog, otpornog i korisnički orijentisanog statističkog sistema.

Tabela 10. Stepen realizacije indikatora učinka Operativnog cilja 4.

RB	INDIKATOR UČINKA	Polazna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2024. godine	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2025. godine	TREND	Prelazna vrijednost 2026.	Ciljna vrijednost 2028.
1.	Digitalizacija i digitalna transformacija	Nizak nivo	-	Izrađen dokument "Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku"		Zadovoljavajući nivo	Visok nivo
2.	Izrada i implementacija tehničkog plana uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i administrativnih izvora preko Jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka (JSERP)	Nepostojanje tehničkog plana	-	Izrađen dokument "Tehnički plan uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i organa i organizacija koji upravljaju administrativnim izvorima podataka"		Definisan tehnički plan	Tehnička implementacija
3.	Pregled uspostavljanja eDMS sistema za elektronsko upravljanje dokumentima	Neuspostavljen eDMS sistem	-	Neuspostavljen eDMS sistem		Uspostavljen eDMS sistem	eDMS sistem se u kontinuitetu vodi
4.	Politika sajber bezbjednosti Uprave za statistiku	Nepostojanje "Politike sajber bezbjednosti u Upravi za statistiku"	-	Nepostojanje "Politike sajber bezbjednosti u Upravi za statistiku"		Izrađena "Politika sajber bezbjednosti u Upravi za statistiku" i definisane smjernice za sajber bezbjednost u Upravi za statistiku	Kontinuirani razvoj sajber bezbjednost u Upravi za statistiku

Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 4. sa rokom završetka u 2025. godini, koje su doprinijele unapređenju zvanične statistike unutar statističkog sistema predstavljene su u nastavku izvještaja.

Aktivnost 4.1.1 Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku

Status: Realizovana

Donošenjem dokumenta **Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku** obezbijeđen je sveobuhvatan uvid u postojeće kapacitete, procese i tehnologije unutar sistema zvanične statistike. Ovaj dokument omogućava objektivnu procjenu trenutnog stanja, identifikaciju ključnih izazova i postavlja osnovu za definisanje prioriternih oblasti djelovanja u procesu digitalne transformacije. Kroz izradu analize:

- postavljen je okvir za evaluaciju interoperabilnosti informacionih sistema, kao i za identifikaciju mogućnosti za njihovo unapređenje;
- omogućena je bolja koordinacija sa drugim institucijama i efikasniji proces razmjene podataka;
- prepoznati su potencijali za povećanje stepena automatizacije i uvođenje novih izvora podataka, uključujući administrativne registre i big data, čime se obezbjeđuje širi obuhvat i veća preciznost statističkih podataka, uz smanjenje opterećenja izvještajnih jedinica;
- identifikovani su postojeći rizici i potrebe u oblasti sajber bezbjednosti i zaštite podataka, čime su stvoreni preduslovi za razvoj odgovarajućih sigurnosnih mehanizama i jačanje povjerenja u zvaničnu statistiku.

Na strateškom nivou, "Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku" predstavlja alat za planirano, održivo i dokazima zasnovano upravljanje digitalnom transformacijom, usklađeno sa međunarodnim standardima i usmjereno ka potrebama korisnika. Time se postavljaju temelji za dalji razvoj modernog, interoperabilnog i otpornog statističkog sistema, spremnog da odgovori na sve zahtjevnije izazove digitalnog doba.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 4.4.1 Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku.

Aktivnost 4.1.2 Definisanje „Mape puta digitalne transformacije Uprave za statistiku“

Status: Realizovana

Donošenjem dokumenta **Mapa puta digitalne transformacije**, Uprava za statistiku dobija strateški okvir za planirano, usklađeno i održivo sprovođenje procesa digitalizacije. Ovaj dokument postavlja temelje za unapređenje kvaliteta, efikasnosti i relevantnosti zvanične statistike, istovremeno jačajući transparentnost rada i povjerenje korisnika. Mapa puta definiše jasne ciljeve i prioritete, obezbjeđujući standardizovan pristup modernizaciji i dugoročno usklađivanje sa međunarodnim praksama.

Kroz izradu ovog dokumenta uspostavljen je tehnički i organizacioni okvir za unapređenje interoperabilnosti informacionih sistema, kako unutar Uprave za statistiku, tako i u saradnji sa drugim institucijama koje upravljaju administrativnim izvorima podataka. Ovaj okvir omogućava efikasniju razmjenu podataka korišćenjem standardizovanih formata, struktura i protokola, što doprinosi smanjenju troškova, ubrzanoj obradi informacija i povećanju pravovremenosti statističkih rezultata.

Rezultat sprovedenih aktivnosti jeste i stvaranje uslova za veći stepen automatizacije u proizvodnji zvanične statistike, kao i za integraciju novih izvora podataka, uključujući administrativne registre i „Big Data“. Ovi pristupi omogućavaju obuhvatniju i precizniju statistiku, uz istovremeno smanjenje administrativnog opterećenja izvještajnih jedinica.

Poseban značaj pridaje se unapređenju bezbjednosnih standarda i zaštiti podataka, čime se garantuje povjerljivost i usklađenost sa važećim zakonodavnim i regulatornim zahtjevima.

Na strateškom nivou, „Mapa puta digitalne transformacije“ predstavlja osnovu za dugoročnu modernizaciju i prelazak ka registarskoj zvaničnoj statistici, jačanje kapaciteta zaposlenih i uspostavljanje održivog digitalnog ekosistema u Upravi za statistiku. Time se kreira institucionalna osnova za razvoj savremenog statističkog sistema, usmjerenog na podršku donošenju politika zasnovanih na dokazima i ispunjavanje potreba nacionalnih i međunarodnih korisnika.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 4.4.2 Definisanje „Mape puta digitalne transformacije Uprave za statistiku“.

Aktivnost 4.2.1 Izrađen tehnički plan uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i organa i organizacija koje upravljaju administrativnim izvorima podataka

Status: Realizovana

Donošenjem dokumenta „Tehnički plan uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i organa i organizacija koje upravljaju administrativnim izvorima podataka“ Uprava za statistiku dobija jasan, standardizovan i bezbjedan okvir za razmjenu podataka, što direktno doprinosi unapređenju kvaliteta, efikasnosti i relevantnosti zvanične statistike, uz stvaranje temelja za dalju saradnju sa domaćim i međunarodnim partnerima.

Tehnički plan definiše uspostavljanje komunikacije između Uprave i organa/organizacija koje upravljaju administrativnim izvorima podataka, jasno utvrđujući uloge, odgovornosti i tehničke modalitete razmjene podataka. Ovaj dokument omogućava unapređenje interoperabilnosti informacionih sistema korišćenjem standardizovanih formata, struktura i kanala razmjene, čime se povećava efikasnost procesa i smanjuju troškovi prikupljanja i obrade podataka.

Redovna i automatizovana razmjena podataka doprinosi pravovremenosti, obuhvatu i tačnosti statističkih rezultata, dok istovremeno smanjuje administrativno opterećenje za građane i privredu. Poseban značaj pridaje se uspostavljanju sigurnosnih mehanizama koji garantuju zaštitu povjerljivih informacija i usklađenost sa važećim propisima. Kao nacrtani dokument, tehnički plan predstavlja polaznu osnovu za dalju razradu i usaglašavanje sa partnerima. Na strateškom nivou, on doprinosi modernizaciji statističkog sistema, njegovom usklađivanju sa međunarodnim standardima i postavlja temelje za dugoročni prelazak ka registarskoj statistici.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 4.2.1 Izrađen tehnički plan uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i organa i organizacija koje upravljaju administrativnim izvorima podataka.

OPERATIVNI CILJ 5. PROIZVODNJA RELEVANTNE, BLAGOVREMENE I VISOKOKVALITETNE ZVANIČNE STATISTIKE UZ PRIMJENU INOVATIVNIH IZVORA PODATAKA I TEHNOLOGIJA

Realizacija Operativnog cilja 5. doprinijeće unapređenju vidljivosti rezultata zvanične statistike.

Tabela 11. *Stepen realizacije indikatora učinka Operativnog cilja 5.*

RB	INDIKATOR UČINKA	Polazna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2024. godine	Ostvarena vrijednost indikatora na kraju 2025. godine	TREND	Prelazna vrijednost 2026.	Ciljna vrijednost 2028.
1.	Pregled napretka u korišćenju digitalnih vještina za vizualizaciju rezultata zvanične statistike	Djelimičan napredak	Djelimičan napredak	Djelimičan napredak		Ostvaren napredak	Značajan napredak
2.	Promocija rezultata zvanične statistike	Definisanje Strategije diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku	Definisan Koncept razvoja diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku za 2025 - 2028. godina	Definisana Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku		50% realizovanih aktivnosti definisanih Strategijom diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku	100% realizovanih aktivnosti definisanih Strategijom diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku

Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 5. sa rokom završetka u 2025. godini, koje su doprinijele unapređenju zvanične statistike unutar statističkog sistema predstavljene su u nastavku izvještaja.

KLJUČNA AKTIVNOST 5.1: Povećanje vidljivosti zvanične statistike uvođenjem savremenih alata moderne tehnologije u procesu diseminacije podataka, kao i unapređenjem digitalnih vještina zaposlenih za vizualizaciju rezultata zvanične statistike

Uprava za statistiku već dugi niz godina pruža pristup rezultatima zvanične statistike putem svoje zvanične web stranice, gde su podaci dostupni u PDF i Excel formatima za preuzimanje. Međutim, savremeni trendovi digitalizacije i društvene mreže donose novu dinamiku komunikacije. Prisustvo na društvenim mrežama omogućava dvosmjernu komunikaciju sa korisnicima, brze odgovore i efikasnu pripremu za krizne situacije u komunikaciji. Stalna online prisutnost javnosti i korisnika predstavlja veliki izazov, naročito za institucije u javnom sektoru, jer komunikacija putem društvenih mreža zahteva kontinuiranu aktivnost, brzo reagovanje gotovo u realnom vremenu i spremnost na interakciju sa korisnicima.

Indikator učinka: Pregled napretka u korišćenju digitalnih vještina za vizualizaciju rezultata zvanične statistike.

Polazna vrijednost: Djelimičan napredak.

Prelazna vrijednost: Ostvaren napredak.

Ciljna vrijednost: Značajan napredak.

Indikator rezultata:

- Nova-redizajnirana zvanična internet stranica Uprave za statistiku;
- Aktivna diseminacija rezultata zvanične statistike na tri društvene mreže (Twitter, LinkedIn, Instagram);
- Formiran **Kalendar važnijih datuma** i obilježavanje važnijih datuma objavljivanjem infografika i kratkih sadržaja;
- Broj objavljenih statističkih video sadržaja;
- Izrađena mobilna aplikacija Uprave za statistiku;
- Redizajn logotipa Uprave za statistiku;
- Broj dostupnih setova podataka na "Portal otvorenih podataka".

Aktivnost 5.1.1 Nova-redizajnirana zvanična internet stranica Uprave za statistiku

Status: Djelimično realizovana

Cilj aktivnosti je razvoj savremene, funkcionalne i prilagodljive web platforme koja će povećati dostupnost i preglednost statističkih podataka, biti potpuno kompatibilna sa mobilnim uređajima i svim internet pretraživačima, pratiti principe otvorenih podataka i međunarodnih standarda, te omogućiti jednostavno upravljanje sadržajem i dalji razvoj funkcionalnosti.

Realizacijom projekta unaprijediće se statističke oblasti kroz širu i bržu dostupnost podataka korisnicima, povećanje transparentnosti i usklađenost sa međunarodnim standardima, kao i pružanje kvalitetnijeg korisničkog iskustva za istraživače, institucije i javnost.

Kratkoročno, do kraja 2025. godine, planirana je modernizacija i funkcionalno poboljšanje postojećeg sajta sa responzivnim dizajnom, dok je dugoročni cilj do kraja 2027. godine izrada potpuno nove web platforme koja će značajno unaprijediti dostupnost podataka i omogućiti održivo upravljanje sadržajem.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 5.1.1 Nova-redizajnirana zvanična internet stranica Uprave za statistiku

Aktivnost 5.1.2: Aktivna diseminacija rezultata zvanične statistike na tri društvene mreže (Twitter, LinkedIn, Instagram)

Status: Realizovana

Tokom 2025. godine Uprava za statistiku bila je aktivna na tri društvene mreže (Instagram, Twitter/X i LinkedIn), redovno informišući korisnike o najnovijim rezultatima zvanične statistike kroz ukupno 161 objavu i sedam video sadržaja, pri čemu je naročita pažnja posvećena diseminaciji rezultata Popisa stanovništva 2023. godine, sa devet objava čime je dodatno unaprijeđena vidljivost, dostupnost i razumljivost statističkih podataka. Poseban fokus bio je na pravovremenom informisanju javnosti o konačnim rezultatima Popisa stanovništva 2023. godine, uključujući rodno razvrstane pokazatelje, kao i promociji rodne statistike kroz tematske objave povodom značajnih međunarodnih datuma.

Rodna statistika je predstavljena i kroz objave o poslovnim subjektima u vlasništvu žena i muškaraca, te kroz aktivnosti povodom “Dana nezavisnosti” i “Dana žena”, čime Uprava doprinosi promociji rodne ravnopravnosti i uvođenju rodne perspektive u statistiku. Međunarodni dan žena i djevojaka u nauci, 11. februar, Uprava za statistiku obilježila je kroz vizuelni sadržaj sa podacima o učešću žena u naučno-istraživačkom radu, čime je istaknuta uloga zvanične statistike u praćenju rodne ravnopravnosti u oblasti naučnog razvoja.

Takođe, u okviru Popisa poljoprivrede 2024. godine, koji je sproveden u skladu sa jedinstvenim standardima UN, FAO i Evropske komisije, Uprava za statistiku je realizovala komunikacionu kampanju na društvenim mrežama kroz objavu video materijala, infografika i informativnih sadržaja usmjerenih ka široj javnosti i korisnicima statističkih podataka. Posebno je značajna konferencija za medije održana 20. februara 2025. godine u Podgorici, povodom predstavljanja preliminarne rezultata Popisa poljoprivrede, koja je praćena objavama na društvenim mrežama, uključujući najavu događaja, vizuelne prikaze ključnih podataka i prezentaciju rezultata. Dodatno, Uprava je informisala javnost o konsultativnim sastancima sa korisnicima statistike iz oblasti poljoprivrede i ribarstva, pri čemu je naglašen značaj rodne perspektive u skladu sa međunarodnim praksama, a sva relevantna dokumentacija dostupna je na zvaničnom websajtu u okviru posebnog domena posvećenog Popisu poljoprivrede 2024. godine.

Aktivnost 5.1.3: Formiran Kalendar važnijih datuma i obilježavanje važnijih datuma objavljivanjem infografika i kratkih sadržaja

Status: Realizovana

Pripremljen je dokument pod nazivom **Kalendar važnijih datuma i obilježavanje važnijih datuma objavljivanjem infografika i kratkih sadržaja**, koji obuhvata planiranje sadržaja za objave na društvenim mrežama Uprave za statistiku. Sadržaji se unaprijed kreiraju u skladu sa ovim kalendarom, vodeći računa o obilježavanju međunarodnih i nacionalnih dana značajnih za statistiku i društvo u cjelini. Prilikom izbora podataka za objave, poštuju se principi jasnosti, razumljivosti i vizuelne prilagođenosti korisnicima. Priprema kalendara realizuje se kroz saradnju Odjeljenja za diseminaciju statističkih podataka i upravljanje kvalitetom i relevantnih statističkih odsjeka, koji identifikuju ključne datume i relevantne statističke podatke. Uz to, prate se dobre prakse i smjernice nacionalnih statističkih institucija iz regiona, država EU, EUROSTAT-a i međunarodnih organizacija, čime se osigurava usklađenost i kvalitet planiranih objava.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 5.1.3 Formiran Kalendar važnijih datuma i obilježavanje važnijih datuma objavljivanjem infografika i kratkih sadržaja

Aktivnost 5.1.4: Broj objavljenih statističkih video sadržaja

Status: Realizovana

Video sadržaji služe kao važan promotivni alat i strateški instrument za razvoj zvanične statistike, doprinoseći unapređenju digitalne komunikacije. Njihova upotreba je usklađena sa ciljevima definisanim u Strategiji razvoja zvanične statistike 2024-2028, čime se osigurava efikasnija prezentacija podataka i jačanje angažmana korisnika.

Konferencija za medije Uprave za statistiku povodom predstavljanja preliminarne rezultata Popisa poljoprivrede 2024. Godine održana je 20. Februara 2025. U Podgorici. Tom prilikom na društvenim mrežama objavljeno je šest objava, uključujući video sadržaje s najavom konferencije i prezentacijom preliminarne podataka. Promocija video materijala imala je za cilj povećanje transparentnosti, dostupnosti i razumijevanja zvaničnih statistika iz oblasti poljoprivrede, unapređenje saradnje s medijima kao ključnim posrednicima u komunikaciji s javnošću, te jačanje digitalne komunikacije i povjerenja u zvaničnu statistiku. Sve informacije i dokumentacija o Popisu poljoprivrede 2024. Dostupni su na zvaničnom sajtu Uprave za statistiku, u posebnom domenu posvećenom ovom popisu.

Uprava za statistiku je povodom Dana studenata, 4. aprila, pripremila i objavila na društvenim mrežama kratak, dinamičan i vizuelno atraktivan sadržaj koji ističe ključne rezultate zvanične statistike iz oblasti obrazovanja, prateći savremene trendove komunikacije.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 5.1.4 Broj objavljenih statističkih video sadržaja.

Aktivnost 5.1.5: Izrađena mobilna aplikacija Uprave za statistiku

Status: Nije realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija ove aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 5.1.5 Izrađena mobilna aplikacija Uprave za statistiku.

Aktivnost 5.1.6: Redizajn logotipa Uprave za statistiku

Status: Nije realizovana

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija ove aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 5.1.6. Redizajn logotipa Uprave za statistiku.

Aktivnost 5.1.7: Broj dostupnih setova podataka na "Portal otvorenih podataka"

Status: Realizovana

Krajem 2024. godine započeo je rad redizajniranog Portala otvorenih podataka Vlade Crne Gore, koji predstavlja centralno mjesto za objavljivanje i razmjenu otvorenih podataka državnih institucija. Redizajn portala donio je značajno unapređenje preglednosti, funkcionalnosti i dostupnosti podataka svim korisnicima, uključujući građane, privredu, istraživače i medije.

Uprava za statistiku objavila je najveći broj datasetova na Portal otvorenih podataka Vlade Crne Gore, ukupno 125. U narednom periodu očekuje se potpuna automatizacija procesa objavljivanja podataka putem API servisa.

Za navedeni indikator rezultata pripremljen je Finalni izvještaj za aktivnost 5.1.7. Broj dostupnih setova podataka na "Portal otvorenih podataka".

KLJUČNA AKTIVNOST 5.2: Podizanje svijesti o dostupnosti i važnosti rezultata zvanične statistike

Podizanje svijesti o dostupnosti i važnosti rezultata zvanične statistike ključno je za jačanje povjerenja javnosti i podsticanje informisanog donošenja odluka. Kroz unapređenu digitalnu komunikaciju, prisustvo na društvenim mrežama i transparentno objavljivanje podataka, Uprava za statistiku aktivno radi na približavanju rezultata različitim korisničkim grupama - građanima, institucijama, medijima i istraživačima, ističući njihov značaj za razumijevanje društvenih i ekonomskih tokova.

Indikator učinka 5.2: Promocija rezultata zvanične statistike

Polazna vrijednost: Definisanje „Strategije diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku“.

Prelazna vrijednost: 50% realizovanih aktivnosti definisanih „Strategijom diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku“.

Ciljna vrijednost: 100% realizovanih aktivnosti definisanih „Strategijom diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku“.

Indikator rezultata:

- Četvorogodišnja Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2025 - 2028. godine i
- Kontinuirano edukovanje korisnika (broj organizovanih predavanja i seminara za: korisnike/ce podataka, naučnu zajednicu, predstavnike medija i dr.).

Aktivnost 5.2.1: Četvorogodišnja Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2026 - 2029. godine

Status: Realizovana

Usvojena četvorogodišnja [Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2026-2029. sa Akcionim planom za 2026. i 2027. godinu](#). U fokusu strategije je jačanje povjerenja javnosti u statistički sistem Crne Gore, promocija statističke edukacije i primjena savremenih digitalnih rješenja koja omogućavaju brzu, pouzdanu i pravovremenu dostupnost podataka.

Strategija je razvijena kao dio realizacije Operativnog cilja 5. Strategije razvoja zvanične statistike 2024-2028, sa ciljem proizvodnje relevantne, blagovremene i visokokvalitetne statistike uz upotrebu inovativnih izvora podataka i tehnologija.

Zasniva se na analizi postojećeg stanja, evaluaciji diseminacije iz prethodnog perioda i rastućim potrebama korisnika. Strategija se temelji na tri međusobno povezana operativna cilja:

- unapređenje prepoznatljivosti i povjerenja u zvaničnu statistiku,
- podizanje nivoa statističkih znanja i razumijevanja i
- povećanje vidljivosti i pristupačnosti statističkih rezultata kroz digitalne alate.

Njena implementacija predviđena je kroz Akcione planove sa jasno definisanim aktivnostima, rokovima, izvorima finansiranja i indikatorima učinka, a prvi Akcioni plan za period 2026-2027. već je pripremljen, sa fokusom na uspostavljanje mehanizama diseminacije i početak digitalne transformacije u ovoj oblasti.

Za navedeni indikator rezultata, koji je djelimično realizovan, pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 5.2.1. Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2026 - 2029. godine.

Aktivnost 5.2.2: Kontinuirano edukovanje korisnika (broj organizovanih predavanja i seminara za: korisnike/ce podataka, naučnu zajednicu, predstavnike medija i dr.).

Status: Realizovana

U 2025. godini, Uprava za statistiku nastavila je sa aktivnostima jačanja povjerenja javnosti i promocije značaja zvanične statistike kroz objavu konačnih rezultata Popisa stanovništva 2023. godine i preliminarne rezultata Popisa poljoprivrede 2024. godine.

Organizovana je konferencija za medije povodom Popisa poljoprivrede (20. februara), uz šest objava na društvenim mrežama, s ciljem jačanja transparentnosti i razumijevanja rezultata. Realizovana je i kampanja sa međunarodnim partnerima (FAO, UNDP), gdje je istaknut značaj rodne perspektive u statistici poljoprivrede.

Takođe, obilježen je „Dan studenata“ (4. april) kroz saradnju sa UDG i DAMAR agencijom, s fokusom na edukaciju studenata i istraživača o značaju upotrebe zvaničnih statistika.

Pokrenute su pripreme za istraživanje „Istraživanje višestrukih indikatora - MICS7“ o stanju djece i žena u saradnji sa UNICEF-om, a u okviru priprema za „Peer Review“ organizovane su edukacije za institucije koje učestvuju u statističkom sistemu, druge proizvođače zvanične statistike u okviru

Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore. Ove aktivnosti doprinose unapređenju statističke pismenosti, transparentnosti i kvalitetu statističkih proizvoda u Crnoj Gori.

Za navedeni indikator rezultata, pripremljen je Finalni izvještaj za Aktivnost 5.2.2. Kontinuirano edukovanje korisnika (broj organizovanih predavanja i seminara za: korisnike/ce podataka, naučnu zajednicu, predstavnike medija i dr.).

2.2. Indikatori učinka prikazani disagregirano po polu

Ključna dostignuća u realizaciji indikatora učinka „**Promocija rezultata zvanične statistike**“ odnose se na unapređenje promocije i dostupnosti zvaničnih podataka. Poseban značaj pridaje se rodnoj statistici, koja je predstavljena kroz objave o poslovnim subjektima u vlasništvu žena i muškaraca, kao i kroz aktivnosti povodom Dana nezavisnosti i Dana žena. Time Uprava za statistiku doprinosi promociji rodne ravnopravnosti i integrisanju rodne perspektive u statističke podatke.

Uvođenje rodnog aspekta u proces planiranja zvanične statistike doprinosi transparentnijem i efikasnijem korišćenju resursa, jačanju odgovornosti, promovisanju i poboljšanju mjerljivosti i efikasnosti politika i unapređenju rodne ravnopravnosti. Od ukupno 206 planiranih statističkih istraživanja definisanih Programom zvanične statistike 2024 - 2028. godina, analizom je utvrđeno da će 38 ili 18% statističkih istraživanja (iz oblasti: Stanovništvo; Tržište rada; Obrazovanje i doživotno učenje; Prihodi i potrošnja i Pravosuđe i kriminalitet), pružiti rezultate zvanične statistike, kojim se može mjeriti napredak u postizanju rodne ravnopravnosti. Tokom 2025. godine objavljena je publikacija na mjesečnom nivou „**Mjesečni statistički pregled**“, koja sadrži rezultate zvanične statistike (iz gore navedenih statističkih oblasti) prikazane po polu.

Takođe, objavljena je publikacija „**Poslovni subjekti u vlasništvu žena i muškaraca u Crnoj Gori**“. Predmet ove publikacije su aktivni poslovni subjekti u Crnoj Gori, sa posebnim fokusom na rodnu strukturu nosilaca vlasništva u periodu od 2022. do 2024. godine. Kroz analizu broja i strukture poslovnih subjekata u vlasništvu žena i muškaraca, cilj je da se pruži jasniji uvid u stepen uključenosti žena i muškaraca u preduzetništvo, kao i uvid u dinamiku njihovog učešća u različitim djelatnostima, odnosno sektorima i opštinama.

U decembru 2025. godine Uprava za statistiku objavila je „**Statistički godišnjak 2025**“. Statistički godišnjak je osnovna publikacija Uprave za statistiku, koja na sveobuhvatan i sistematski način pruža izbor najvažnijih podataka iz svih oblasti društvenog i ekonomskog života Crne Gore. Pored podataka koje prikuplja i obrađuje Uprava za statistiku, kao glavni nosilac i diseminator statističkih podataka, u njemu su objavljeni i rezultati statističkih istraživanja drugih proizvođača zvanične statistike, kao i podaci preuzeti od drugih državnih organa i međunarodnih statističkih institucija.

Takođe, u decembru 2025. godine Uprava za statistiku objavila je brošuru „**Crna Gora u brojkama 2025**“. U brošuri su objavljeni podaci informativne prirode, koji predstavljaju rezime teritorijalnog, demografskog, ekonomskog i društvenog portreta Crne Gore.

U saopštenju „**Migracije stanovništva**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. U Crnoj Gori, od ukupnog broja stanovnika, 500 889 ili 80,3% lica nije nikad boravilo u inostranstvu godinu i duže, dok je 122 744 ili 19,7% imigranata, odnosno lica koja su nekada živjela ili boravila u inostranstvu najmanje jednu godinu. Od ukupnog broja imigranata, njih 63 779 ili 52,0% je žena, a 58 965 ili 48,0% muškaraca.

U saopštenju „**Obrazovna struktura stanovništva**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. Od ukupnog broja stanovnika starih 15 i više godina, 90 819 ili 17,8% ima završenu osnovnu školu, dok završenu srednju školu ima 269 641 ili 52,8%. Od ukupnog broja stanovnika starih 15 i više godina 248 536 ili 48,6% je muškaraca, a 262 653 ili 51,4%.

U saopštenju „**Stanovništvo prema aktivnosti u Crnoj Gori**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. Ovim saopštenjem prikazani su podaci o broju i strukturi aktivnih i neaktivnih, zaposlenih i nezaposlenih lica starih 15 i više godina. Od ukupnog broja aktivnog stanovništva 154 018 stanovnika ili 53,8% su muškarci, a 132 273 stanovnika ili 46,2% su žene, dok od ukupnog broja stanovnika van radne snage žene su 130 186 ili 58,0%, a muškarci 94 340 ili 42,0%.

U saopštenju „**Djelatnost i zanimanja stanovništva u Crnoj Gori**“ predstavljeni su rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2023. godine u ovoj oblasti. Polna struktura zaposlenih data je prema djelatnosti u %.

2.3. Osvrt na izazove u ostvarenju ciljeva

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike

Aktivnost 1.2.6. Pripremne aktivnosti za sprovođenje Popisa preduzeća sa georeferenciranjem adrese/lokacije preduzeća u skladu sa razvojem adresnog registra utiče na realizaciju Operativnog cilja 1.

U 2025. godini izvršeno je georeferenciranje srednjih i velikih preduzeća u Statističkom poslovnom registru, čime je unaprijeđena prostorna identifikacija poslovnih subjekata i pripremljena osnova za narednu fazu aktivnosti. Naredna faza aktivnosti podrazumijeva realizaciju administrativnog popisa preduzeća, na osnovu unaprijeđenih administrativnih izvora podataka Poreske uprave, sa planiranim završetkom do kraja 2027. godine, što je i predviđeno aktivnošću 1.2.2. u Akcionom planu za sprovođenje Strategije razvoja zvanične statistike 2024 - 2028, za period 2026 - 2027. godine.

OPERATIVNI CILJ 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta

Aktivnost 2.3.1. utiče na realizaciju obezbjeđenja adekvatnog poslovnog prostora Uprave za statistiku. U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana.

OPERATIVNI CILJ 5. Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija

Aktivnost 5.1.5 utiče na realizaciju »Izrađena mobilna aplikacija Uprave za statistiku« utiče na realizaciju Operativnog cilja 5.

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.

Aktivnost 5.1.6 utiče na realizaciju »Redizajn logotipa Uprave za statistiku« utiče na realizaciju Operativnog cilja 5.

U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.

2.4. Prepreke ili rizici koje sprečavaju građane da koriste benefite koje proizvodi javna politika

U skladu sa čl. 50 stav 3 [Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike](#), svako odstupanje od rokova iz [Kalendara objavljivanja statističkih podataka za 2025. godini](#) je najavljeno i obrazloženo.

Tokom 2025. godine na internet stranici Uprave za statistiku objavljena su **četiri obavještenja o odlaganju saopštenja**, od kojih su dva ranije objavljena zbog potreba korisnika, dok su preostala pomjerena iz tehničkih razloga.

III. TABELE ZA IZVJEŠTAVANJE

Tabela izvještavanja predstavlja dodatak narativnom dijelu izvještaja, sadrži sve ključne informacije koje se tiču uspješnosti sprovođenja aktivnosti za izvještajni period 2025. godine. Podaci o aktivnostima prate akcioni plan strateškog dokumenta.

Tabela 12. Izvještavanja o uspješnosti sprovođenja aktivnosti

STRATEŠKI CILJ:			Cilj zvanične statistike je da obezbijedi svim korisnicima/ama rezultate zvanične statistike, koji su proizvedeni u skladu sa principima zvanične statistike, propisanom nacionalnom i međunarodnom metodologijom, uz poštovanje etičkih i profesionalnih standarda.				
OPERATIVNI CILJ 1: Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike							
Indikator učinka 1. Vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike			Početna vrijednost (2024. godina) Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 5%		Ciljna vrijednost (2026. godina) Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 20%	Ciljna vrijednost (2028. godina) Povećana vidljivost drugih proizvođača zvanične statistike za 50%	
Indikator učinka 2. Primjena međunarodnih standarda u statističkim registrima			Polazna vrijednost (2024. godina) Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 10%		Ciljna vrijednost (2026. godina) Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 30%	Ciljna vrijednost (2028. godina) Implementirani međunarodni standardi u statističkim registrima 50%	
Indikator učinka 3. Broj prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka			Polazna vrijednost (2024. godina) Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 3% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka		Ciljna vrijednost (2026. godina) Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 5% kod istraživanja koja koriste administrativni izvor podataka	Polazna vrijednost (2028. godina) Povećanje broja prikupljenih varijabli iz administrativnih izvora podataka za 10% kod istraživanja koja koriste adminisrtativni izvor podataka	
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuke
1.1.1 Formiran »Stručni tim statističkog sistema Crne Gore«	Odluka o formiranom stručnom timu	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2024.	Odluka donešena. Formiranjem tima obezbjediće se aktivno učešće drugih proizvođača u sistem zvanične statistike.	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Kontinuirana aktivnost	Blagovremeno realizovati aktivnosti definisane Poslovnikom o radu Stručnog tima statističkog sistema Crne Gore

1.1.2. Broj održanih obuka u oblasti upravljanja kvalitetom za druge proizvođače zvanične statistike u cilju jačanja saradnje kroz promociju upravljanja kvalitetom	Broj održanih obuka	Proizvođači zvanične statistike	IQ 2024. - IVQ 2025.	Održano šest različitih obuka, radionica i prezentacija za druge proizvođače zvanične statistike	2024. 23.518, 58 €	Kontinuirana aktivnost	Blagovremeno realizovati aktivnosti definisane Projekat „Upravljanje Kvalitetom“ u okviru IPA 2019 i IPA 2022.
					2025. Planirano: 23.518, 58 € Utrošeno: 0,00 €		
1.1.3. Broj objavljenih Saopštenja u cilju unapređenja vidljivosti rezultata drugih proizvođača zvanične statistike na web stranici koordinatora statističkog sistema, Uprave za statistiku u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka	Implementirana nova klasifikacija	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2025.	Drugi proizvođači zvanične statistike planirali su realizaciju 27 statističkih istraživanja shodno Godišnjem planu zvanične statistike za 2025. godinu, od kojih je u potpunosti realizovano 25 i objavljeni su u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Kontinuirana aktivnost	Blagovremeno realizovati aktivnosti definisane Kalendarom objavljivanja podataka
1.2.1 Definisana »Zbirka	Dokument »Zbirka statističkih	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2025.	Definisana i usvojena »Zbirka statističkih izraza«	Tekuća sredstva	Realizovana aktivnost	-

statističkih izraza«.	izraza«				Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"		
1.2.2. Definisane institucionalne jedinice po sektorima u cilju unapređenja statističkog poslovnog registra	Definisane institucionalne jedinice	Uprava za statistiku	IVQ 2024. - IQ 2025.	Stvoreni preduslovi za formiranje radnih timova na nivou tri institucije potpisnice sporazuma	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Prenešena Aktivnost Rok IVQ 2026	Ista aktivnost definisana novim Akcionim planom za realizaciju strategije za 2026 - 2027. godinu
1.2.3. Implementiran a nova verzija »Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2.1«	Implementirana nova klasifikacija	Uprava za statistiku	IIQ 2024. - IIIQ 2025	Usvojen Zakon o klasifikaciji djelatnosti	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	-
1.2.4. Dalje unapređivanje »Statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava« kroz saradnju sa organima državne uprave za poslove iz oblasti poljoprivrede	Broj izvještajnih jedinica preuzetih iz administrativnih izvora u cilju smanjenja opterećenja istih	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2025.	Ažuriran Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	-
1.2.5. Dalje unapređenje Statističkog	Implementirane izmjene u naseljima	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2025.	Implementirane izmjene u naseljima shodno Odlukama	Tekuća sredstva	-	-

registra prostornih jedinica u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu i jedinicama lokalne samouprave	shodno Odlukama jedinica lokalne samouprave; rad na Grid statistici			jedinica lokalne samouprave; rad na Grid statistici	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"		
1.2.6. Pripremne aktivnosti za sprovođenje Popisa preduzeća sa georeferenciranjem adrese/lokacije preduzeća u skladu sa razvojem adresnog registra.	Realizovan popis preduzeća	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2025.	Izvršeno georeferenciranje srednjih i velikih preduzeća u Statističkom poslovnom registru	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Kontinuirana aktivnost Rok IVQ 2027	Ista aktivnost definisana novim Akcionim planom za realizaciju strategije za 2026 - 2027. godinu
1.2.7. Broj uvedenih novih varijabli u »Statistički Biznis Registar« u skladu sa Uredbom (EU) 2019/2152	Broj novih varijabli	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IIQ 2024.	Uvedeno 15 varijabli. Postignuta usklađenost sa Regulativom (EU) 2019/2152	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	Nastaviti sa implementacijom standarda u statističkim registrima

1.2.8. Definisana nadležnost »Registra jedinica razvrstavanja« u skladu sa zakonskim odredbama	Definisana nadležnost u skladu sa zakonskim odredbama	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IIQ 2024.	Definisana nadležnost razvrstavanja jedinica razvrstavanja u skladu sa zakonskim odredbama	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Prenešena aktivnost	Nastaviti sa aktivnim učešćem Uprave za statistiku u Međuresorskoj radnoj grupi ("Sl. list Crne Gore", br. 97/23) čiji je zadatak da pripremi „Analizu regulatornog okvira za razvrstavanje organizacija koje ne obavljaju privrednu djelatnost“ i „Plan dalje reforme u oblasti vođenja podataka o razvrstavanju organizacija koje ne obavljaju privrednu djelatnost“.
1.3.1 Izrađena i u kontinuitetu ažurirana „Analiza postojećih i potencijalnih administrativnih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike“.	Analiza u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IIQ 2024.	Pripremljen dokument „Analiza postojećih i potencijalnih administrativnih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike“	Tekuća sredstva Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	-

1.3.2. Broj istraživanja koja će primijeniti metodu prikupljanja podataka CAPI i CAWI.	Broj istraživanja koja koriste CAPI i CAWI	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2024.	Na nivou Uprave za statistiku 17 statističkih istraživanja koristi CAPI/CAWI metodu za prikupljanje podataka	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	Nastaviti sa primjenom metoda CAPI i CAWI
OPERATIVNI CILJ 2: Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta							
2.1 Broj zaposlenih u Upravi za statistiku			96 zaposlenih od 169 definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku		107 zaposlenih od 169 definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku	117 zaposlenih od 169 definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku	
2.2. Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina			Nije definisan "Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina"		Kreiran program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina	Realizacija programa obuka za sticanje statističkih znanja i vještina	
2.3. Adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku			Nije obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Upravi za statistiku		Obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Upravi za statistiku		
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuke
2.1.1. Izmijenjen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku sa jačanjem ljudskih	Usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2025.	Usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	-

kapaciteta unutar jedinica u oblastima upravljanja kvalitetom, praćenje nacionalnih i međunarodnih indikatora, diseminacije i odnosa sa javnošću, ljudskih resursa i vještačke inteligencije.							
2.2.1. Izrađen dokument „Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina“ (plan i realizacija obuka za: korisnike/ce, novozaposlene, anketare, kao i za sticanje ključnih vještina komunikacije i javnog nastupa zaposlenih, IT kadar za	Program u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IIQ 2024. - IQ 2025.	Usvojen „Višegodišnji program obuka za sticanje statističkih znanja i vještina“ i pripremljen „Godišnji plan obuka za sticanje statističkih znanja i vještina“	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	-

primjenu nove digitalne transformacije i grafički dizajn).							
2.3.1. Obezbijeđen adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku.	Obezbijeđen adekvatan prostor Uprave za statistiku	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IQ 2025.	Nerealizovano	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Prenešena aktivnost Rok: IV Q2027	Nastavak pregovora u cilju obezbjeđivanja adekvatnog poslovnog prostora Uprave za statistiku
OPERATIVNI CILJ 3: Nastavak usklađivanja sa standardima EU i preporukama međunarodnih institucija i saradnje u oblasti zvanične statistike							
Indikator učinka 1. Usklađivanje pravnih propisa s pravnom tekovinom EU		Početna vrijednost (2024. godina) Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 60%		Ciljna vrijednost (2026. godina) Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 80%		Ciljna vrijednost (2028. godina) Implementirane aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike na nivou od 98%	
Indikator učinka 2. Ispunjenje završnih mjerila pregovaračkog Poglavlja 18. Statistike		Početna vrijednost (2024. godina) Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 50%		Ciljna vrijednost (2026. godina) Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 80%		Ciljna vrijednost (2028. godina) Ispunjene aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika 98%	
Indikator učinka 3. Dostupnost rezultata zvanične statistike Crne Gore u bazama EUROSTAT-a i UN-a		Početna vrijednost (2024. godina) Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 60%		Ciljna vrijednost (2026. godina) Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 70%		Ciljna vrijednost (2028. godina) Dostupni rezultati zvanične statistike na nivou od 80%	
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuke

3.1.1. Ažurirana informacija o nivou ispunjenosti EU Acquia u pregovaračko m Poglavlju 18. Statistika u odnosu na definisanu Pregovaračku poziciju	Informacija u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IQ 2024.	Pripremljen dokument. Cilj izrade ove informacije je kvantifikacija aktulene pravne tekovine EU prepoznavanje trenutnih izazova i sagledavanje potrebe za izmjenom Pregovaračke pozicije	Tekuća sredstva.Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	Implementirati aktivnosti koje doprinose usklađivanju pravnih propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike
3.1.2. Izmjena Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike	Utvrđivanje predloga Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike	Ministarstv o finansija, Uprava za statistiku	IQ 2024. - IIQ 2024.	Izmjene i dopune Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike objavljene u Službenom listu Crne Gore	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	Zaključiti Sporazum o saradnji između Uprave za statistiku, Centralne banke Crne Gore i Ministarstva finansija kojim će se jasno i precizno utvrditi odgovornosti svih institucija i njihove nadležnosti u pripremi i proizvodnji GFS statistike.
3.1.3 Edukacija kadra i jačanje ljudskih resursa Uprave za statistiku za proizvodnju statistike državnih finansija	Broj održanih obuka	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IIQ 2025.	Održana dva kursa na temu "Statistika državnih finansija i procedure prekomjerenog deficita"	Redovna budžetska sredstva Program „Nacionalna statistika”, Donatorska podrška, IPA, tehnička podrška EUROSTAT-a	-	-

3.1.4. Ažuriranje nacionalnih metodologija za statistička istraživanja shodno najboljoj međunarodnoj praksi.	Broj ažuriranih nacionalnih metodologija	Proizvođači zvanične statistike	IIQ 2024. - IVQ 2025.	Ažurirano 26 nacionalnih metodologija	2024. 182.104, 30€	Kontinuirana aktivnost	26 ažuriranih metodologija
					2025. Planirano: 175 331, 64€ Utrošeno: 184 230, 30€		
3.1.5. Intenziviranje učešća u nacionalnim i međunarodnim radnim tijelima usmjerenim na razvoj zvanične statistike.	Broj održanih sastanaka	Proizvođači zvanične statistike	IQ 2024. - IVQ 2025.	Zaposleni su učestvovali na 206 događaja	2024. 278.539, 27€	Kontinuirana aktivnost	Nastaviti sa aktivnim učešćem Uprave za statistiku i drugih proizvođača zvanične statistike
					2025. Planirano: 237 738, 75€ Utrošeno: 144 160,10€		
3.2.1. Definisana Mapa puta za ispunjenje preostalih obaveza pregovaračkog procesa u Poglavlju 18. Statistika, sa posebnim osvrtom na završna mjerila	Mapa puta u vidu dokumenta	Proizvođači zvanične statistike	IIQ 2024. - IIIQ 2024.	Definisana Mapa puta. Uprava za statistiku definisala je aktivnost izrade Mape puta za zatvaranje poglavlja 18. Statistika	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	Nastaviti sa sprovođenjem aktivnosti koje doprinose realizaciji završnih mjerila Poglavlja 18. Statistika

3.3.1. Planiranje statističkih istraživanja na osnovu potreba međunarodnih i nacionalnih korisnika.	Broj novih statističkih istraživanja	Proizvođači zvanične statistike	IQ 2024. - IVQ 2025.	Nova statistička istraživanja (2) uvode se u statističkim domenima Demografije i socijalne statistike i Sektorskih statistika u nadležnosti Uprave za statistiku: Potrošnja energenata u sektoru domaćinstava i Istraživanje višestrukih pokazatelja - MICS.	2024. 335.066, 66€	Kontinuirana aktivnost	Nastaviti sa sprovođenjem statističkih aktivnosti kroz Godišnji plan zvanične statistike
					2025. Planirano: 505 200, 00€ Utrošeno: 274 480, 27€		
3.3.2. Edukacija kadra za kompilaciju i diseminaciju nacionalnih i međunarodnih indikatora u nadležnosti Uprave za statistiku.	Broj održanih obuka	Uprava za statistiku	IIIQ 2024. - IVQ 2025.	Broj planiranih obuka ¹⁴ ; Broj realizovanih obuka 14; Broj planiranih kurseva 16; Broj realizovanih kurseva 14;	Tekuća sredstva	Kontinuirana aktivnost	Nastaviti sa edukacijama kroz Višegodišnji plan obuka.
3.3.3. Proizvodnja indikatora za potrebe ispunjenja međunarodnih obaveza i	Broj proizvedenih indikatora u nadležnosti Uprave za statistiku	Proizvođači zvanične statistike	IQ 2024. - IVQ 2025.	Realizovano 197 istraživanja od 206 ukupno planiranih koji se koriste za proizvodnju indikatora na EU i UN nivou	2024. 10.463.835, 04€	Koninuirana aktivnost	Nastaviti sa statističkom proizvodnjom

izvješćavanja na EU i UN nivou u nadležnosti Uprave za statistiku.					2025. Planirano: 3 026 674, 73€ Utrošeno: 2 263 145, 39€		
3.3.4 Broj novih istraživanja u sistemu zvanične statistike, koji zadovoljavaju potrebe međunarodnih i nacionalnih korisnika.	Broj novih statističkih istraživanja u sistemu zvanične statistike	Proizvođači zvanične statistike	IQ 2024. - IVQ 2025.	Realizovano Broj probnih statistička istraživanja (28) Broj novih statističkih istraživanja (2)	2024. 41.250, 00€ 2025. Planirano: 76 366,60€ Utrošeno: 69 226,24€	Koninuirana aktivnost	Nastaviti sa sprovođenjem statističkih aktivnosti kroz Godišnji plan zvanične statistike
OPERATIVNI CILJ 4: Digitalna transformacija statističke proizvodnje uz unapređenje IT bezbjednosti							
Indikator učinka 1. Digitalizacija i digitalna transformacije		Nizak nivo		Zadovoljavajući nivo		Visok nivo	
Indikator učinka 2. Izrada i implementacija tehničkog plana uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i administrativnih izvora preko Jedinstvenog sistema za elektronska razmjenu podataka (JSERP)		Nepostojanje tehničkog plana		Definisan tehnički plan		Tehnička implementacija	
Indikator učinka 3. Pregled uspostavljanja eDMS sistema za elektronsko upravljanje dokumentima		Neuspostavljen eDMS sistem		Uspostavljen eDMS sistem		eDMS sistem se u kontinuitetu vodi	
Indikator učinka 4. Politike sajber bezbjednosti Uprave za statistiku		Nepostojanje "Politike sajber bezbjednosti u Upravi za statistiku"		Izrađena „Politika sajber bezbjednosti u Upravi za statistiku“ i definisane smjernice za sajber bezbjednost u Upravi za statistiku		Kontinuirani razvoj sajber bezbjednost u Upravi za statistiku	

Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuke
4.1.1. Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku.	Analiza u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IIIQ 2024. - IVQ 2025.	Pripremljena "Analiza digitalne spremnosti Uprave za statistiku"	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	-
4.1.2. Definisanje „Mape puta digitalne transformacije Uprave za statistiku“	Mapa puta u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IIIQ 2024. - IVQ 2025.	Pripremljena „Mape puta digitalne transformacije Uprave za statistiku“	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Koninuirana aktivnost	-
4.2.1. Izrađen tehnički plan uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i organa i organizacija koje upravljaju administrativnim izvorima podataka.	Tehnički plan u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IIIQ 2024. - IVQ 2025.	Izrađen "Tehnički plan uspostavljanja komunikacije između Uprave za statistiku i organa i organizacija koje upravljaju administrativnim izvorima podataka".	Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Koninuirana aktivnost	-
OPERATIVNI CILJ 5: Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija							
Indikator učinka 1. Pregled napretka u korišćenju digitalnih vještina za vizualizaciju rezultata zvanične statistike			Polazna vrijednost (2024. godina) Djelimičan napredak		Ciljna vrijednost (2026. godina) Ostvaren napredak	Ciljna vrijednost (2028. godina) Značajan napredak	

Indikator učinka 2. Promocija rezultata zvanične statistike			Polazna vrijednost (2024. godina) Definisanje Strategije diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku		Ciljna vrijednost (2026. godina) 50% realizovanih aktivnosti definisanih Strategijom diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku	Ciljna vrijednost (2028. godina) 100% realizovanih aktivnosti definisanih Strategijom diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku	
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuke
5.1.1. Nova-redizajnirana zvanična internet stranica Uprave za statistiku.	Nova web stranica Uprave za statistiku	Uprava za statistiku	IQ 2025. - IVQ 2025.	Djelimično realizovano Realizacija u toku, završetak aktivnosti se očekuje do kraja 2027. godine	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Rok:IV Q 2027	
5.1.2 Aktivna diseminacija rezultata zvanične statistike na tri društvene mreže (Twitter, LinkedIn, Instagram).	Broj objavljenih rezultata zvanične statistike na društvenim mrežama	Uprava za statistiku	IQ 2025. - IQ 2025	Objavljeno 161 objava na društvenim mrežama i sedam video sadržaja	2024. 25.000, 00€		
					2025. Planirano: 30.000, 00€ Utrošeno: 18 162,00€		
5.1.3. Formiran Kalendar važnijih datuma i obilježavanje važnijih datuma objavljivanjem infografika i kratkih sadržaja	Kalendar u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IQ 2025. - IVQ 2025	Formiran "Kalendar važnijih datuma i obilježavanje važnijih datuma objavljivanjem infografika i kratkih sadržaja"	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"		
5.1.4. Broj objavljenih	Broj objavljenih video	Uprava za statistiku	IQ 2025.	Objavljeno sedam video sdržaja	Tekuća sredstva.		

statističkih video sadržaja	sadržaja		- IVQ 2025		Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"		
5.1.5. Izrađena mobilna aplikacija Uprave za statistiku.	Stopa zadovoljstva korisnika mobilnom aplikacijom	Uprava za statistiku	IQ 2025. - IVQ 2025	Aktivnost je prenešena u naredni dvogodišnji period	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Akcioni plan 2026/2027 Rok: IV Q 2027	U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.
5.1.6. Redizajn logotipa Uprave za statistiku.	Novi logotip Uprave za statistiku	Uprava za statistiku	IQ 2025. - IVQ 2025	Aktivnost je prenešena u naredni dvogodišnji period	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	Akcioni plan 2026/2027 Rok: IV Q 2027	U izvještajnom periodu navedena aktivnost nije realizovana, realizacija aktivnosti je prenešena u naredni dvogodišnji period.
5.1.7. Broj dostupnih setova podataka na "Portal otvorenih podataka".	Broj dostavljenih setova podataka	Uprava za statistiku	IQ 2025. - IVQ 2025	Objavljeno 125 dataset-ova na "Portal otvorenih podataka".	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"		
5.2.1. Četvorogodišnja Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2025-2028. godine.	Strategija u vidu dokumenta	Uprava za statistiku	IQ 2024. - IVQ 2024.	Usvojena i objavljena "Strategija diseminacije i komunikacije Uprave za statistiku 2025-2028. godina	Tekuća sredstva. Redovna budžetska sredstva, Program "Nacionalna statistika"	-	-

5.2.2. Kontinuirano edukovanje korisnika (broj organizovanih predavanja i seminara za: korisnike/ce podataka, naučnu zajednicu, predstavnike medija i dr.).	Broj organizovanih predavanja	Uprava za statistiku	IQ 2025. - IVQ 2025	Učešće Uprave za statistiku na Ekonomskom fakultetu u okviru „decembarske škole statistike”	2024. 15.000, 00 €	Kontinuirana aktivnost	-
				Promocija MICS istraživanja u saradnji sa UNICEF-om Obilježen Dan statistike sa srednjoškolcima i studentima Obilježen Dan studenata	2025. Planirano: 10 000,00€ Utrošeno: 9 556,63€		

IV. PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA

OPERATIVNI CILJ 1. Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike

- Definisane institucionalne jedinice po sektorima u cilju unapređenja statističkog poslovnog registra;

Glavni nosilac: Uprava za statistiku

Partneri: Drugi proizvođači zvanične statistike

- Pripremne aktivnosti za sprovođenje Popisa preduzeća sa georeferenciranjem adrese/lokacije preduzeća u skladu sa razvojem adresnog registra”;

Glavni nosilac: Uprava za statistiku

Partneri: Drugi proizvođači zvanične statistike

- Realizacija obuka u cilju unapređenja kvaliteta zvanične statistike.

Glavni nosilac: Uprava za statistiku

Partneri: Drugi proizvođači zvanične statistike

OPERATIVNI CILJ 2. Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta

- Obezbijeden adekvatan poslovni prostor Uprave za statistiku.

Glavni nosilac: Uprava za statistiku

Partneri: Ministarstvo finansija

OPERATIVNI CILJ 5. Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistiku uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija

- Nova-redizajnirana zvanična internet stranica Uprave za statistiku;

Glavni nosilac: Uprava za statistiku

Partneri: Drugi proizvođači zvanične statistike

- Izrađena mobilna aplikacija Uprave za statistiku;

Glavni nosilac: Uprava za statistiku

Partneri: Drugi proizvođači zvanične statistike

- Redizajn logo Uprave za statistiku.

Glavni nosilac: Uprava za statistiku

Partneri: Drugi proizvođači zvanične statistike

Broj: 01-041/26-701/4

Dana: 25.2.2026. godine

Uprava za statistiku

IV Proleterske br. 2

81000 Podgorica

Tel: +381 (0)20 241 206

e-mail: contact@monstat.org

web site: www.monstat.org